

Ikt. sz.: VFB/19-2/2016.

VFB-13/2016. sz. ülés
(VFB-47/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Vállalkozásfejlesztési bizottságának**
2016. november 3-án, csütörtökön, 12 óra 45 perckor
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet 128. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter éves meghallgatása</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	8
<i>Bejelentkezés részletes vitára az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot illetően</i>	29
<i>Bejelentkezés részletes vitára a közbeszerzésekről szóló 2015. évi és azzal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz</i>	30
<i>Egyebek</i>	30
<i>Az ülés berekesztése</i>	30

Napirendi javaslat

1. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter éves meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői**A bizottság részéről****Megjelent**

Elnököl: **Z. Kárpát Dániel** (Jobbik), a bizottság elnöke
Bányai Gábor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Gelencsér Attila (Fidesz)
Dr. Tiba István (Fidesz)
Törő Gábor (Fidesz)
Gúr Nándor (MSZP)
Horváth Imre (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Szatmáry Kristóf (Fidesz) Bányai Gábornak (Fidesz)
Lukács Zoltán (MSZP) Gúr Nándornak (MSZP)
Becsó Zsolt (Fidesz) dr. Tiba Istvánnak (Fidesz)
Hirt Ferenc (Fidesz) Törő Gábornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Vásárhelyi Pál tanácsadó

Hozzászóló

Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter

(Az ülés kezdetének időpontja: 12 óra 45 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntöm miniszter urat, képviselőtársaimat a bizottsági ülésen. Az összes meghívottat, a sajtó munkatársait is ideértve természetesen, és a Vállalkozásfejlesztési bizottság ülését ezennel megnyitom.

Első feladatunk a határozatképeség megállapítása. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes, mivel 6-an személyesen vannak jelen és hárman eseti megbízás útján, tehát határozatképesek vagyunk. Nincs más hátra, minthogy elfogadjuk a bizottság napirendjét. Javaslom, hogy egészítsük ki mai napirendünket a következő törvényjavaslatokhoz tartozó részletes vitára történő bejelentkezéssel. Az egyik az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló T/12741. számú törvényjavaslat lenne. A másik pedig a közbeszerzésekről szóló 2015. évi és azzal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/12738. sorszámú törvényjavaslat lenne. Van-e valakinek észrevétele, javaslata mindezekkel kapcsolatban? *(Nincs jelentkező.)* Ilyet nem látok. Kérdezem, hogy a kiküldött napirendi pontot ezzel a módosítással elfogadják-e a tisztelt bizottsági tagok. *(Gelencsér Attila érkezik.)* Kérem, szavazzunk! *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy egyhangúan elfogadtuk. És közben kiegészült létszámunk is. Megállapítom tehát, hogy a bizottság 10 igen szavazattal a napirendet elfogadta.

Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter éves meghallgatása

Nem is kívánom tovább húzni az időt. Első napirendi pontunk Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter úr éves meghallgatása az Országgyűlésről szóló törvény idevágó rendelkezése alapján. 2015. november 11-én a szokásos éves meghallgatáson köszönthettük miniszter urat körünkben utoljára. Kérem, számoljon be az eltelt időszak alatt végzett munkáról, ennek fontosabb történéseiről. Megadom a szót ezennel miniszter úrnak.

VARGA MIHÁLY nemzetgazdasági miniszter: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Igyekszem rövid lenni, mert úgy gondolom, hogy mindig az az érdekesebb, amit önök kérdeznek, és ehhez képest csak mindig egy száraz, szürke beszámolót tud adni egy miniszter. De hogyha az elmúlt egy évet kell értékelnem, vagy az elmúlt egy évre kell egy találó mondatot vagy néhány szót mondani, akkor azt tudnám mondani, hogy a magyar gazdaság erősödött, azt még nem mondom, hogy nagyon-nagyon erős, de hogy erősödött, ebben biztos vagyok. Ha valaki megnézi az elmúlt egy év folyamatait, akkor azt látja, hogy a gazdaságunk növekedési pályán maradt. Alapvetően egy új helyzet kezd kialakulni abban a tekintetben, hogy olyan kihívásokkal szembesülünk, amit 6 évvel ezelőtt nem tudtunk még elképzelni sem. Mindjárt mondani fogok ezekre is néhány példát, de hadd térjek még vissza a helyzetre.

Van egy viszonylag szélcsendesebb világgazdasági környezet, a kínai gazdaság lassulása, egy várható amerikai kamatemelés boríthatja meg a folyamatokat, de egyelőre úgy látjuk, hogy drámai változásokra nem kell számítani. Magyarország szempontjából az egy kedvező helyzet, hogy alacsonyak a nyersanyagárak, alacsonyak az olajárak, ez jelentősen segít bennünket abban, hogy egy relatíve kedvező hozamkörnyezetben finanszírozzuk a gazdaságunkat. Ha a hazai pályára evezek át,

akkor azt látom, hogy Magyarországon is ez a 2,5-3 százalékos gazdasági növekedés adott, az elmúlt évben ezt tudtuk hozni. A hozamkörnyezet ugyanolyan kedvező, mint külföldön, infláció lényegében nincs, egy fegyvelmezett államháztartási gazdálkodás van. Évről évre azt tudjuk elérni, hogy a tervezetthez képest kedvezőbb az államháztartás hiánya, ötödik éve csökken az államadósság mértéke. Itt hozzá kell tennem mindehhez azt is, hogy az elmúlt 8 hónapban január és augusztus között a bérek is kedvezően növekedtek, hiszen 7,5 százalékos reálbér-növekedés valósult meg az országban, amire az elmúlt tíz évben nem nagyon volt példa. Tehát önmagában a gazdaságban is van egy olyan kedvező szituáció, hogy miközben nincs infláció, és stabil az államháztartás, van egy gazdasági növekedés, egyre több munkavállaló és egyre több ember vagy család tudja érezni azt, hogy a gazdasági növekedésnek végső soron tulajdonképpen azért mégis ő a kedvezményezettje, mert a bérek az elmúlt hónapokban is jelentősen növekedtek.

A helyzetről szólva még talán egy mondatot engedjenek meg: hétvégén pénteken lesz egy újabb hitelminősítői értékelés, nagy meglepetés lenne, ha nem kapnánk egy kedvező besorolást, de természetesen az elmúlt hónapok után én is óvatosabb vagyok. Ezeknél a hitelminősítőknél előkerülhet olyan szempont, amire mi nem is gondolunk. Az elmúlt hónapokban mondjuk, a demográfiai kérdések sokkal hangsúlyosabbá váltak ezekben az elemzésekben, de azt gondolom, hogy meglepetés lenne, ha a két másik nagy hitelminősítő döntése, felminősítése után a harmadik ezt a lépést nem tenné meg.

A tavalyi év zárszámadása az önök asztalán van, kedvezőbb lett a hiány, ugye terveztük 2,4 százalékra, és lett 1,6 százalék. Az adósság ugye tovább csökkent, 74,7 százaléka lett a bruttó hazai terméknek, ami egy javuló külső egyensúlyt is mutat. Hadd tegyem ehhez hozzá zárójelben, hogy örülök annak, hogy a deviza aránya egyre kisebb az államadósságnak, tehát a kockázati felárak ezért is csökkentek ilyen radikálisan, másrészt meg a sérülékenysége is jelentősen javul így az országnak.

Ami még ehhez hozzátartozik, hogy továbbra is arra számítunk, hogy a tavalyi év növekedéséhez hasonló mértékű lesz az idei gazdasági növekedés. És azért vagyok ezzel bajban, mert a KSH legutóbb korrigálta a tavalyi növekedési számot. Korábban 2,7 százalék volt ez a növekedési adat, most visszaszámolták, és 3,1 százalék lett. Tehát, ki tudja, mit hoz a múlt, a KSH-nál sem lehet biztosra menni. De kiderült, hogy nemcsak a '15-ös, hanem a '14-es év is magasabb lett, ott 3,7-et számoltak először, most utólag 4,1 százalék lett. Tehát azzal a tapasztalattal vagyunk gazdagabbak, hogy nemcsak az olimpiai bajnokok kaphatják meg évekkel később az aranyérmet vagy ezüstérmet, hanem időnként a gazdasági teljesítményre vonatkozóan is később alakulnak ki a számok.

Ami a '16-os évet illeti, eddig úgy látjuk, hogy nagy változás ezekben a tendenciákban nincsen. A gazdaság tovább fehéredett, körülbelül 20-22 százalékra teszik most a kutatások a magyar gazdaságba a feketegazdaság részarányát. Ez a fehéredés segítette azt, hogy az idei évben is többletbevételek folyjanak be. Kedvező volt az államkassza tekintetében, hogy a korábban tervezett kiadásokhoz képest kisebb mértékűek voltak ezek, tehát annak, hogy szeptember végén az éves tervezett hiánynak mindössze 0,3 százalékánál tartunk, annak az az oka alapvetően, hogy a többletbevételek mellett a kifizetések időarányosan kedvezőbben teljesültek. Azért az év vége felé arra számítok, hogy ebben változás lesz. Hogyha az európai uniós támogatásokat megkapjuk, mint ahogy már egy nagyobb részt, egy 179 milliárd forintot részt megkaptunk az aszfaltkeverő ügy lezárása után, azért itt tekintettel arra, hogy itt nemcsak átfolyik a költségvetésen, hanem hozzá kell tenni a hazai finanszírozási részt is, itt azért a kiadások még növekedhetnek. De összességében az idei évre tervezett 2 százalékot mindenképpen tarthatónak látjuk.

Erre az évre vonatkozóan. Ugye kedvező volt, hogy adócsökkentések léptek életbe, az szja-t csökkentettük 1 százalékponttal, 16-ról 15-re, ez kint hagyott 120 milliárd forintot a lakosságnál, az embereknél. Kedvező volt az, hogy áfában célzottan tudtunk adócsökkentést végrehajtani, sertéshúsok áfája 5 százalékra csökkent, ugyanígy csökkent az új építésű lakások áfája is, 5 százalékra. Ezt folytatni fogjuk célzott csökkentéssel jövőre. Ugye tojás, baromfi, tej, 5 százalékra fog csökkenni a 27 százalékos kulcs, és az internet-, valamint az éttermi szolgáltatások áfája is csökkenni fog.

Csökkentettük erre az évre már a hitelezés erősítése érdekében a bankadó mértékét, a mérlegfőösszeg 0,53 százaléka helyett 0,24 százaléka idén már az adó mértéke, és jövőre ezt tovább fogjuk csökkenteni 0,21-re. Mindezt annak érdekében, nem azért, mert szeretnénk a bankok tulajdonosainak vagy vezetőinek a kegyeit elnyerni, hanem azért, mert úgy látjuk, hogy hitelezés nélkül is tud növekedni a magyar gazdaság, de hitelezéssel jobban tudna növekedni. Az elmúlt években tulajdonképpen, ha jól megnézem a számokat – az idei évet leszámítva – hitelezés növekedése nélkül nőtt a magyar gazdaság, és ez nem jó. Szeretnénk, ha arra ösztönöznénk a bankrendszert, hogy nagyobb arányban hitelezzen.

Ami a jövőt illeti, önök előtt szerepel már az adótörvények módosítása, ugye itt a Vállalkozásfejlesztési bizottság ülésén vagyunk, azért azt hadd említsem meg, kiemelve ebből a durván 300 paragrafusból, hogy a kisvállalkozások számára jelentős kedvezmények lépnek jövőre életbe, ha ezt majd elfogadja a parlament, nemcsak az adóbürokráciát és adóadminisztrációt csökkentjük, hanem a mértékét is növeljük a kedvezményeknek. A kisvállalkozók tételes adójánál duplázzuk a kedvezményt, tehát 6 millió forint helyett 12 millió forint lesz, ameddig tételes adóval tud élni. Azzal számolunk, hogy a mostani 160 ezer kisvállalkozó, aki ebben az adózási kategóriában van, annak a száma 50-60 ezerrel így nőhet. A kívánál, a kisvállalkozások másik adójánál pedig szintén növeljük az összeghatárt, és mindezek mellé hozzátesszük azt is, hogy az áfa értékhatárát, ami most, ha jól emlékszem, 6 millió forint, azt felemeljük 8 millió forintra, hogy minél kevesebb vállalkozónak kelljen egyébként bajlódnia az áfaelszámolással és az áfabevallással.

Ami a jövőt illeti, hogy erről is beszéljek, mert nem hiszek abban, hogy csak fekete vagy fehér egy kép, ennél azért bonyolultabb a világ, ha a kihívásokról kell beszélnem, nyilván hatékonyság, versenyképesség, tehát hogyan tud a kkv-szektor is versenyképesebb vagy hatékonyabb lenni, ez az egyik nagy feladatunk, hogy ezen javítsunk, nyilván oktatás, nyilván a beszállítói rendszer erősítése, a hozzáadott értékláncnak az erősítése, nyilván iparfejlesztési programok további elindítása nemcsak a buszgyártásban, hanem mezőgazdasági gépgyártásban, orvosi eszközök gyártásában és más területen, élelmiszeriparban, gyógyszeriparban is.

A másik terület a béremelések területe. Szeretnénk, ha az a bérnövekedés, ami az elmúlt évet jellemezte, az folytatódna, tehát ennek érdekében a kormány kész arra, hogy további köztehercsökkentést vizsgáljon meg. Itt elsősorban a járulékcsökkentésre gondolok. Hogyha beindulnak itt az év végi bértárgyalások a munkaadókkal és a munkavállalókkal, mi abban vagyunk érdekeltek, hogy egyszerre történjen meg a hatékonyság javítása a bérek versenyképesebbé tételével. Ahogy mondtam is a bevezetőben, 7,5 százalékkal nőttek a reálkeresetek ebben az évben, de látunk arra lehetőséget, hogy a jövő évben ez folytatódjon.

A munkaerőpiac a harmadik nagy terület a bérek és a versenyképesség mellett, amire figyelünk. A helyzet megváltozott, tehát most már nem az van, mint hat évvel ezelőtt, hogy 12 százalék a munkanélküliség és az a gond, hogy a 450 ezer munkanélküliből hogyan tudunk minél többnek munkalehetőséget találni, hanem ellenkezőleg: vannak olyan szezonális szektorok – mezőgazdaság, turizmus és így

tovább -, amelyeknél gond az, hogy nincs elegendő munkaerő. 650 ezerrel több dolgozik, mint hat évvel ezelőtt, és ez a statisztikai adatokon is látszik, tehát itt is eljutottunk egy olyan fordulóponthoz, egy olyan váltáshoz, ahol át kell gondolni, hogy a meglévő munkaerő felhasználása az országnak milyen jellegű és szerkezetű foglalkoztatást tesz lehetővé. Hogyan tudjuk úgy a hozzáadott értéket növelni, hogy durván ezzel a munkaerőtömeggel számolunk. Itt azért hadd tegyek egy hangsúlyos megjegyzést, hogy amíg csak egy magyar állampolgár munkát keres, addig a kormánynak az az alapvető kötelessége és feladata, hogy munkahelyet teremtsen. Tehát lehet arról beszélni, hogy külföldről, harmadik országból, Unióból, honnan kellene munkaerőt replikálni, de a magyar kormány számára az elsődleges preferencia a magyar munkanélküliségi ráta további csökkentése és a magasabb foglalkoztatás.

Végül a negyedik terület, amit kihívásként szeretnék megemlíteni, ez a tőkevonzó képesség fenntartása, ami azt jelenti, hogy Magyarországnak fontosak az uniós források, de fontos az is, hogy minél több befektető vagy újra befektessen Magyarországon, vagy bennünket válasszon. Közép-Európában van egy versenyfutás, ehhez újabb országok csatlakoztak az elmúlt években. Nekünk itt tartani kell a lépést, mert akkor tud gyorsabban felzárkózni az egész ország, akkor tudunk gyorsabban növekedni, hogyha ide tőke is érkezik.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Röviden bevezetőként ennyi. Tisztában vagyok vele, hogy úgymint a kérdések már elkészültek, tehát, ha megtisztelnék ezzel, majd szívesen válaszolok rájuk. Köszönöm.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Nagyon köszönöm miniszter úr részletes felvezetőjét, nyilvánvaló módon a kérdések mellé újabb kérdések fogalmazódtak meg a felvezető során, ezért meg is nyitnám a bizottság tisztelt tagjai számára az első kérdéskört. Megkímélném miniszter urat attól, hogy minden kérdés után visszaadnám a szót, tehát egy csokor után talán célszerűbb mindezt elkövetnünk. Ezért át is adnám a szót a bizottság tisztelt tagjainak jelentkezési sorrendben. *(Nincs jelentkező.)* Ha pedig a bizottsági tagok egyelőre kivárással játszanak *(Varga Mihály: Köszönöm szépen, akkor...)*, akkor a kérdések sorát, úgy látom, hogy nekem kell megnyitnom.

Miniszter úr nagyon nehéz helyzet elé állít bennünket, amikor precíz és célzott kérdésekkel kell kiragadni bizonyos területeket, részterületeket azok közül, amelyek elhangzottak, ezért engedelmével a négy nagy kulcsterület közül én leginkább csak kettőre koncentrálnék. Alapvetően a kormányzat jövőbeni tervei kapcsán az érdekelne különösen, hogy az önök által gyakran hivatkozott OECD-tanulmányok, kimutatások alapján mikorra várható érdemi elmozdulás például az adóék tekintetében. Tehát mikor várható az, hogy az a mintegy 900-1200 milliárd közötti, a piaci adatok szerint befizetendő, ugyanakkor be nem fizetett adó összege, mértéke érdemben csökkenésnek indulhat? Továbbá egy másik vonulaton nagyon érdemes lenne elgondolkodnunk, az OECD-felmérések alapján a magyar munkavállalók adóterhelése, brutális adóterhelése mikor csökkenthető érdemben. Itt ugye, az egyik kimutatás szerint egy sajnos már csak vágyott, tehát semmiképpen nem átlagos, kétdolgozós, kétgyermekes magyar család adóterhelése a 4. legdurvább a vizsgált OECD-tagországok tekintetében, egy egyedülálló, gyermektelen adóterhelése pedig bizonyos összevetésben a legkeményebb a vizsgált tagországok körében. Tehát érdekelne személyes véleménye azt illetően, hogy érdemi elmozdulást, érdemi csillapítást e tekintetben mikor lehet elérni, illetve mikor tudnak. Milyen gazdaságpolitikai eszközökkel vagy politikai döntésekkel kívánják mindezt alátámasztani?

Látnunk kell azt is, hogy ha a gazdaság fehéritése szerepel a kiemelt célok között, márpedig ön ezt említette, akkor az az európai uniós szintű rekorder 27 százalékos áfa, amely jelen pillanatban is fennáll, tulajdonképpen egy felhívás adócsalásra. Tehát a régió, Közép-Kelet-Európa adócsalói számára ez egy világítólámpa a sötétségben, gyakorlatilag arra hívja fel őket, hogy a különböző gazdasági visszaélések láncolatát folytassák. Éppen ezért adódik a kérdés, hogy meddig van szükség európai uniós szintű rekorder 27 százalékos áfára, illetve, ha ezt csökkenteni kívánják – régóta ellenzéki nyomás azért önökön van ezt illetően -, akkor ez a csökkenés az alapvető élelmiszerek tekintetében miért csak egy átlagos család fogyasztói kosarának mintegy 6-7 százalékát érinti, és miért nem terjed ki olyan alapvető fogyasztási cikkekre, amelyeket akár kiegészíthetnénk a gyermeknevelési cikkekkel is. Hiszen demográfiai fordulatot vár ez a kormány, és ez egy abszolút jogos cél, jogos elvárás lenne, bár hozzáteszem, realitása több évtizedes távlatban lehetséges. Ugyanakkor hogyan várunk bármiféle népesedési fordulatot egy olyan közegben, hogy Európában jelen pillanatban itt terhelik a legdurvábban a gyermeknevelési cikket adótartalommal. A családi adókedvezményektől ne tekintsünk el, ez a pozitív oldala annak a bizonyos serpenyőnek, de a másik oldalon az idézőjeles szegények adójával, a 27 százalékos áfával bizonyos társadalmi csoportok esetén bizony kamatostul visszaverik ezt az engedményt, és nagyon nehéz helyzetbe hozzák azokat az egyszerű embereket, akik bizony fogyasztói kosaruk tekintetében inkább a 27 százalékos áfával szembesülnek, mint az egy-két cikkre vonatkozóan specifikusan elengedett áfatartalommal.

Arról is beszélnünk kell, hogy egy társadalmi-szociális katasztrófa kibontakozásának lehetünk szemtanúi, a devizahitel-károsultak helyzetére gondolok, ahol mi már számos szócstatát folytattunk a parlamentben azt illetően, hogy a kormányzat örül, megoldottnak tekinti a devizahitelek problémáját. Lényegében az volt az önk egyik államtitkárának válasza, ennek essenciája, hogy korábban a lakossági eladósodottság mintegy 70 százalékát mérték devizában, most már csak 1 százalék alatti mértékét, tehát a devizahiteles krízis megoldódott. Én ezzel szemben azt látom, hogy továbbra is 140 ezer fölött van a nem teljesítő vagy teljesíteni nem képes családok száma, akik közül a kilakoltatottak köre kerülhet ki a közeljövőben, és úgy vélem, hogy ez egy tarthatatlan állapot Magyarországon.

A magáncsőd intézménye alig pár száz érdemi szerződést tud felmutatni, nagyon szigorú feltételei folytán, a Nemzeti Eszközkezelőnél mintegy 500 üres ingatlanra vonatkozó helyről tudunk. Itt ezen intézmény költségvetési keretei nem tesznek lehetővé többet. Nagyon hiányoljuk tehát azon pár milliárd forint elkülönítését, amely, bár nem teljes körű a megoldás tekintetében, de levegőt tudna biztosítani ezeknek az embereknek, ugyanakkor nem látjuk az erről szóló kormányzati döntést, nem látjuk azt, hogy a kormányzat egyáltalán észrevenné ezeknek az embereknek a pokoli kálváriáját egy olyan közegben, ahol 15 ezer árverésre került sor, és várható, hogy további ezreket fognak az otthonokból eltávolítani, sokszor egyébként elképesztő módon: a vevő hiánya miatt nem távolítják el ezeket az embereket, nem azért, mert a kormány megakadályozná ezt valamilyen jól operált beavatkozással.

Szintén nagyon fontos kérdés, és már a munkaerőpiacot is érinti, amit miniszter úr említett, a munkaerőtömeg fogyása, hiszen látható, hogy a munkanélküliségi adatok elvileg javultak. Viszont ezek nem nélkülözhetik a kivándorlási spirál figyelembevételét, tehát azt, hogy több százezer honfitársunk kényszerült külföldre munkavállalás céljából. Értem én, hogy ez a munkanélküliségi mutatókon is javít valamennyit, de azt látnunk kell, hogyha nem tudjuk ezen honfitársaink számára itthon is megteremtteni a nyugodt élet feltételeit, klímáját, és ez

a kivándorlási spirál tovább gyorsul, akkor a nemzetgazdaság fenntartható mivolta is ellehetetlenülhet pár évtizedes távlatban.

Látnunk kell, hogy fájó hiány mutatkozik egy otthonteremtési programra. Itt miniszter úr említette az új építésű lakások áfatartamának csökkentését, ami egyébként főleg lakóparképítő és különböző projektcégek számára egy nagyon kedvező döntés volt, én viszont hiányolnék egy állami háttérű otthonteremtési és bérlakásépítési programot, amely lényegében pár tízmilliárdos költségvetéssel már elindulhatna. Érdekelne, hogy a kormányzat eszköztárában hasonló, egyáltalán terv szintjén szerepel-e. Illetve, ha olyan megoldást keresünk, ami a széles társadalmi osztályok helyzetén is javíthatna, akkor a lakásfelújítások áfacsökkentése kerülhetne szóba, de nem kimondottan csak az új építésűeké, hanem lakásfelújítás esetén is egy legalább 5 százalékra csökkentett áfatartam igénybevétele, piaci szinten mérhető módon már célokhoz vezethetne, és pozitív célok eléréséhez.

Számtalan egyéb kérdést lehetne feltenni, de talán a legkeményebb kulcskérdés, ami minden egyebet kell hogy mozgasson, az az, hogy milyen gazdaságpolitikai eszközökkel szeretne beavatkozni a kormány a tragikus népességfogyás lassítása tekintetében, hogy legalább több évtizedes távlatban egy lassítási folyamat után megállítható legyen az a katasztrófa. Itt tulajdonképpen családi adókedvezmények és anyagi motivátorok felmerültek az utóbbi években, számtalan más sújtó tényező a túloldalon, 27 százalékos áfa és társai. A probléma mégis az, hogy csak hibahatáron belüli elmozdulást sikerült elérni a népességfogyás lassítása tekintetében, a fő kérdés tehát az lehet, hogy ezen a téren milyen tervekkel rendelkeznek. Köszönöm, részemről ennyi lett volna a kérdések sora.

Érdeklődöm, hogy bizottsági tagtársaim részéről felmerül-e hasonló igény. Gúr Nándor képviselőtársam keze emelkedett leggyorsabban a magasba, ezért át is adnám a szót.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Miniszter úr, alapvetően két kérdéskört érintenek, néhány részkérdésre kitékintenek. Az alapvető két kérdés, azt ön is említette, az a jövővel való foglalkozás tekintetében a munkaerőpiacot érintő kérdéseket érint, de még néhány részkérdést azért megemlítenék. A munkaerőpiacon ugye a foglalkoztatási és a munkanélküliségi adatok mindig azok, amelyek mértékadóként számításba vételre kerülnek, és hát ez alapján alakítja ki a kormányzat is és az ellenzék is az álláspontjait. Kérdezni szeretném egész nyitott őszinteséggel, az előbb már említette egyébként a KSH-t, hogy adott esetben a múlt évi adatokra való tekintettel is változások születhettek nemcsak a jövő prognosztizálása tekintetében, hogy mindaz, ami foglalkoztatáspolitikai, munkanélküliségi adatok feldolgozásával kapcsolatosan a kormányzat politikáját keresztül megjelenik, az az ön szakmai értékítélete szerint helyesen jelenik-e meg. Mindenképpen alátámasztható-e és olyan-e, amely gyakorlatilag a valósággal egyenértékű? Részben, hogy könnyítsem a dolgát, azért néhány kiegészítést teszek, hogy a válaszban el ne tévelyedjen.

Szeretném a figyelmét felhívni, hogy akkor, amikor különböző számadatokat használnak, most mindegy, hogy a Banai Péter Benő, aki a nagy költségvetési összefüggések keretei között gondolkodva illeszti a számokat a történethez, vagy Varga Mihály miniszter használja a számokat, érdemes alapul venni azt, hogy egyrészt ezek mögött a számok mögött emberek húzódnak meg, másrészt azt, hogy torzításmentesség adott-e vagy nem.

Ma Magyarországon - ön használt egy számot az előbb, azt mondta, hogy – 650 ezerrel többen dolgoznak, mint a kormányváltás előtt. Szeretném néhány dologra a figyelmét felhívni, és ha nem mondanék helytálló dolgokat, akkor arra kérem, cáfolja, viszont, ha helytálló dolgot mondok, akkor arra kérem, hogy azt egyrészt fogadja be,

másrészt ismerje el. 2008-ban ugyanazon korosztályra vetítve, mint amit ma is vizsgálunk, 15-60 éve korosztály 3 millió 818 ezer ember az, aki foglalkoztatottként van nyilvántartva. Nyilván van egy gazdasági-pénzügyi világválság, nyilván ebből fakadóan vannak visszaszorulások a munkaerőpiacon foglalkoztatási oldalról, 2017(sic!) átlagadatai is viszont meghaladják a 3 millió 700 ezer főt. 3 millió 700 ezer főt, most még ugye 2016-ról nincsenek végérvényes adataink, '15-ről vannak, azok 4 millió 176 ezerre összpontosulnak. Ezt hozzák. Én nem látok olyan különbséget még a legrosszabb időszakhoz mérten sem, a gazdasági-pénzügyi világválság időszakához mérten sem, amely ilyen számadat megfogalmazására adna lehetőséget a miniszternek. Mármint 650 ezer fő foglalkoztatási bővülésére. Igaz, hogy közelíteni kell az egymillióhoz, mert ugye ezt ígérték, hogy egymillió új munkahelyet teremtenek a gazdaságban, hát ebből semmi nincs, ezt ön is tudja, a gazdaságban történő munkahelyekből, a hozamteremtő forintok létéből, merthogy születnek bizonyos értelemben munkahelyek, mondjuk a közfoglalkoztatás tekintetében, adott esetben megközelítően akár 200 ezer fő foglalkoztatási többlettel is, mint amennyi 6-7 éve volt. Persze azt már nem is firtatom, hogy nettóban a kétharmada bérért teszik ezek az emberek, végzik ezt a tevékenységet, mint amiért végezték 6 éve. De ezt a közfoglalkoztatási bővülést kívánja eladni akképpen, hogy olyan munkahelyek születtek, amelyek forintokat termelnek a gazdaságban vagy valami mást? Ha valami mást, akkor szívesen veszem azt is, ha megmutatja azt a 650 ezer új munkahelyet.

A másik dolog, hogy nemcsak közfoglalkoztatás van, hanem vannak olyan foglalkoztatási formák, amelyek mondjuk 6-7 éve a statisztikában nem jelentek meg, most pedig megjelennek. Nem egy-kétezer főt érintően, hanem egy adott esztendőben 150-250 ezer főt érintően, pulzál nyilván a rendszer. A diákfoglalkoztatásról beszélek, hogy könnyítsem a helyzetét. Tehát, ha valamit ma beleszámítunk a statisztikán keresztül a foglalkoztatotti körbe, ami 7 éve nem volt beleszámítva, és akkor is ilyen nagyságrendű foglalkoztatás valósult meg, akkor nem gondolja, hogy ez egy torzítás? Nem gondolja, hogy ez egy – mondhatnám durvább szavakkal is – a hozzá nem értő, a folyamatokat nap mint nap nem figyelő számára a hülyítés kategóriájába tartozó?

De nemcsak közfoglalkoztatás és diákfoglalkoztatás van. Már szó esett a mai bizottsági ülés keretei között például arról, hogy hány százezer ember hagyta el ezt az országot annak a gazdaságpolitikának az eredményeként is, amelyet önök folytatnak, és tudja, azt is világosan kell hogy lássa, hogy ezek közül az emberek közül ma is mintegy 140 ezer ember a magyar foglalkoztatási statisztikában úgy van nyilvántartva, mintha itthon végezne munkatevékenységet, merthogy ez az általános szabály, hogy az egy évnél nem régebben dolgozók a magyar statisztikában jelennek meg foglalkoztatottként. Ha csak ezt a három számot egymás mellé pakolja, összeadja, akkor már egy félmillió nagyságrend vagy azt meghaladó nagyságrend az, ami élénk tárulkozik. És akkor még nem beszéltem arról, hogy a részmunkaidőben történő foglalkoztatás tekintetében hogy csináltak sok 8 órás foglalkoztatási helyből 4 órásat. 60-80 ezer fővel nőtt úgymond a részmunkaidőben foglalkoztatottak száma. Sajnálatos módon, foghatóan sok esetben a 8 órás foglalkoztatásból lettek 4 órás foglalkoztatások, amelyek nem igazán segítik a családok megélhetési lehetőségének az erősödését.

Ha számokban közelíték, akkor csak ilyen durva megközelítéseket tettem most e tekintetben, de azt is szeretném mondani önnek, hogy a munkanélküliség vonatkozásában is nyilvánvaló, hogy érdemes olyan összefüggéseket is vizsgálni, amely összefüggések arról szólnak, hogy a munkanélküliek köréből külföldre eltávozottakat nyilván elveszíti a rendszer, merthogy százezrével hagyták el az országot az elmúlt esztendőben a regisztrált munkanélküliek köréből is. Szóval jó

lenne, miniszter úr, hogyha korrekt megközelítést tenne, és mondaná, hogy abban a folyamatváltozásban, ami a foglalkoztatás bővülése – idézőjelbe tett – folyamatok kapcsán kialakult, abban szerepet játszik ez, ez meg ez. És a gazdaságban történt ez meg ez. A munkanélküliség vonatkozásában hasonlóan cselekedne, és nyilván nem egy összegző számadatot mondana, ami egyébként mértékeiben nem olyan nagyságrendű változásokat hoz, mint amiről ön beszél, mert 2008-ban 326 ezer regisztrált munkanélküli volt Magyarországon, 2015-ben meg 308 ezer. Tehát érdemes egy kicsit komolyabban vizsgálni ezeket a folyamatokat.

A másik része a dolognak, hogy ne mélyedjek el, de ha szükségszerű, majd visszatérek rá, hogy ne mélyedjek el nagyon a munkaerőpiaci dolgok tekintetében... úgy látom, elnök úr, örömet sikerült okoznom... köszönöm szépen, a másik dolog, amiről beszélni szeretnék néhány gondolat erejéig, azok a bérek kérdéskörei. A bérek tekintetében érdemes lenne, miniszter úr, visszatekinteni, mondjuk 2004 pillanatához. Ez az év ismert időpont, az Európai Unióhoz való csatlakozás időpontja. Érdemes lenne megnézni, hogy mondjuk a visegrádi 4-ek tekintetében hogy néztek ki a bérek Szlovákiában, Csehországban, Lengyelországban és Spanyolországban. Nettó, nettó, nem bruttó, ön tudja, mert szakember, hogy mi a különbség. Érdemes lenne megnézni, hogy hogy nézünk ki ma e tekintetben, akár a minimálbérek tekintetében, akár az átlagbérek vonatkozásában. Érdemes lenne megnézni azt is, hogy az elmúlt 6 évben milyen változások zajlottak. Ugye, tudja, nem kell a részleteket elmondani, hogy nagyjából a minimálbér nettóját érintően a mai állapot, a mai állapot, amit mondok, vonatkozásában hát ilyen 40 százalékos mértékű különbség az, ami megmutatkozik. Ma Magyarországon durván 74 ezer forint nettóban a minimálbér, ezekben az országokban pedig forintra átszámítva 100-110 ezer forint között mozog. De az átlagbérek tekintetében is 20-25 százalékos mértékű különbségek vannak nettóban. És ha bérek, akkor mindenképpen fontosnak tartom megemlíteni azt, hogy ne arról beszéljenek egyrészt, hogy milyen mértékű bruttó béremelések következtek be, hanem arról beszéljenek, hogy milyen mértékű nettó, kézbe jutott pénzek növekedései születtek, másrészt arról beszéljenek, hogy ez hogyan oszlik meg a társadalmon belül. Hogy a különféle decilisek vonatkozásában hogy néz ki ennek az elmozdulása, hogy miért van az, hogy az úgymond társadalmi értelemben vett jómódúnak mondott, mondható – és ezt nem én mondom, TÁRKI kimutatása támasztja alá a Társadalmi riport 2016 -, a jómódúnak mondhatók egyharmada képtelen váratlan kiadást finanszírozni. Akkor mitől jómódúak az emberek, hogyha az egyharmaduk váratlan kiadást – 50-100 ezer forintos nagyságrendű váratlan kiadást – képtelen finanszírozni. Szóval érdemes lenne ezeket az összefüggéseket is végiggondolni.

És akkor néhány apró kérdés, elnök úr. Ezekkel kapcsolatosan azért várom miniszter úrnak a véleményét, álláspontját, beismerő vallomását, sok minden egyéb mást, de a kérdések tekintetében világosan szeretnék beszélni. Miért van az, hogy hat éven keresztül azokkal, akikkel önöknek a parlament falain kívül érdemben együtt kellene munkálkodni, konzultálni, azoknak a körét is igazából megpróbálják ellehetetleníteni? A 2012-es munka törvénykönyve, érdekképviseletekről, szakszervezetekről beszélek. Miért van az, hogy olyan törekvések tekintetében, amelyek abszolút módon életszerűek, példát mondok, hogy világos legyen, mondjuk a kis önkormányzatok szintjén történő középfokú végzettségű dolgozók fizetésének az emelését érintően gyakorlatilag elhatárolódások vannak amellet, hogy most 7. éve kormányoznak, 7. éve például a köztisztviselői illetményalap 38 650 forint változatlan mértéket ölt? Miért van az, hogy – mondok másik példát – mondjuk, a kisgyermeknevelő bölcsődei dolgozó tekintetében eldöntik azt, hogy bérnövekedést hívnak életre helyesen a felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelők tekintetében, akik

egyébként a teljes dolgozói létszám 10 százalékát teszik ki, a másik 90 százalék tekintetében pedig nem hajlandók elmozdulni. De hogy drasztikus legyen a példa, mondom önnek, ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy ugyanazt a munkát végző ember ugyanazzal a felelősséggel párosítva, akinek középfokú végzettsége van és mellette szakmai képesítése, az nettóban egy ilyen 110 ezer forintos nagyságrendért teszi, míg adott esetben a felsőfokú végzettséggel bíró ember durván – ez egy 40 éves szolgálati jogviszony után igaz, amit mondok, ez a 110 ezer forintos nettó – 240-50 ezer forintért, ami szerintem teljesen rendben van, tehát nem az övé sok, hogy félreértés ne legyen, de ugyanazt a feladatot ellátó szakmai képesítéssel megáldott ember miért kereshet kevesebbet, mint a fele annak, mint amit az a dolgozói munkatársa, akinek mondjuk felsőfokú képesítése van? Miért nem teszik meg azt, amire egyébként lehetőség van, hogy az életpályamodellek kialakítása mellett, a pedagógus-életpályamodell integratív részévé teszik ezeket az embereket? Mert van rá mód és lehetőség, és akkor nagyjából 150 ezer forint körüli nettót tudnának keresni a középfokú, szakmai képesítéssel bíró, mondjuk 40 éves jogviszonnal megáldott emberek. Ezek csak apró, kiragadott példák, ilyen 100-at, 200-at bármikor mondok önnek.

Arra akarom felhívni a figyelmét, hogy pont ott, ahol a legnagyobb a baj, ahol a legnehezebb élethelyzetek vannak, ott nem nyújtanak segítő kezet. És hogy a kérdését még inkább megalapozzam: gondolja végig 2010-2016 távlatában mondjuk, a minimálbér helyzetének az alakulását. Ugye a legkisebb bér, úgymond, mondjuk a közfoglalkoztatotti bér még kevesebb, mert Zsiga Marcell szerint 47 ezer forintból is meg lehet élni, hát most már azért javítottak ezen a helyzeten, hat év leforgása alatt 52 ezer forintnál tartanak, ami egyébként vásárlóerő értékben - még az aggregált 17 százalékos mértékű inflációval szembe kellett néznünk az elmúlt hat évben -, odajutottunk, hogy 40-42 ezer forintot ér, tehát az egyharmadát a vásárlóerő értékének elveszítette, de hogy a minimálbérről beszéljek, amibe belekezdtem, azt kell hogy mondjam önnek, hogy öt évig a minimálbéren dolgozó emberek a vásárlóerő tekintetében kevesebb pénzhez jutottak hozzá, mint azt megelőzően. 2010-ben, tudja ön is, 40 200 forint volt nettóban az a pénz, amit kézbe kaptak az emberek, majd utána pedig kevesebbet érő pénzt kaptak a kezükbe. Mondhatnánk azt is kvázi: meglopták a legszegényebb körülmények között dolgozókat. Most vagyunk ott, hogy 74 ezer ebben az esztendőben, öt éven keresztül 54 volt, hogy 74 ezer nettóban, visszszámolja az aggregált inflációval, és akkor kijön, hogy nagyjából ott vagyunk, hogy egy picivel lehet, hogy magasabb vásárlóerő értéket képvisel ez a minimálbér, mint amit 2010-ben, de öt éven keresztül meg kevesebbet jelentett.

Azt akarom ezzel mondani, hogy miért nem ott adnak, és ott nyújtanak segítő kezet, ahol a legnehezebb az élet? Nem én mondom, miniszter úr, Tállai miniszterhelyettest megkérdezi, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal első emberét megkérdezi, hogy mondjuk, az adóbevallások alapján mennyi olyan ember van Magyarországon, aki maximum a minimálbért keresi meg, akkor fog egy olyan számmal találkozni, hogy 1,4 millió ember. Érti! 1,4 millió ember. Megkérdezi azt, hogy az egy főre eső létminimum összegéhez illesztetten, amit most már ki sem akarnak mutatni, ugye már a KSH az idei esztendőből nem kis kíván ezzel foglalkozni, gyakorlatilag a 88 ezer forintos nettó értéket képviselő pénz alatt a dolgozó emberek több mint fele keres, 2,2 millió ember. Nem gondolja, miniszter úr, hogy itt kellene, ebben a sávban kellene mértékadó segítséget nyújtani? Nem feltétlen a haverok szintjén havi 5 millió forintos béreket biztosítani? Tehát azt gondolom, hogy aránybeli és iránybeli hibák, eltolódások vannak e tekintetben.

És még két egyszerűbb kérdést szeretnék feltenni. Az egyik az, hogy mikor kezdenek el gondolkodni azon is, hogy olyan szabályozási rendszereket alakítsanak ki,

mondjuk, ha globálban gondolkozunk a munka világát érintően, akkor az idézőjelbe tett imakönyv, a biblia kapcsán, a munka törvénykönyv vonatkozásában, amely a munkavállalókat is védi, a munkavállalóknak is biztonságot ad. Ugye egy alapszabály van, amit önök nem tartottak szem előtt 2011-12-ben, az pedig az, hogy a munka világában való szabályozás olyan legyen, ami egyrészt arról szól, hogy kellő rugalmasságot adjon a munkaadók számára, másrészt arról szól, hogy kellő biztonságot nyújtson a munkavállaló számára. Önök még a munkaadókat is bizonyos értelemben a falhoz szorították, nekik egy snasszal adtak többet, hogy még egy körrel többet lenyúzhassanak a munkavállalóikról. Nem véletlenszerűek azok a folyamatok, amelyek kialakultak ekképpen, hogy nagyon sok munkavállaló vagy munkavállalói készséggel és képességgel rendelkező ember hagyta el ezt az országot, és azt ön is tudja, hogy ezeknek az embereknek a visszahozatala Magyarországra nem olyan egyszerű folyamat. Hazaváró program, bármi más, most mondhatjuk, hogy nagyjából a két kezünkön, de annak a tízszeresén, a százon belül meg tudjuk számolni azoknak a számát, akiket haza tudtak hozni. Ez az egyik dolog. És mivel ön említést tett arról, hogy a kisvállalkozók pozitív megszólítása, megérintése fontos adótörvényeken keresztül is, ezért nagy tisztelettel szeretnék arról is érdeklődni, hogy miért van az, hogy a kkv-szektorba tartozók 49 százaléka maximum 5 millió forintos árbevétel tud produkálni, és ezek mellett miért van az, hogy a maximum egy főt foglalkoztató kkv-szektorba tartozók közül pedig 5649-en olyanok vannak, akik 100 millió forintnál több árbevétel tudnak produkálni? Nem érzi ennek az ellentmondásosságát, az eklektikusságát? Sokan úgy fogalmazznak, hogy ezek a táskás cégek. Nem érzi azt, hogy valami nincs rendjén, hogy valami nem jól működik e tekintetben?

És akkor, hogyha a válaszait majd meghallgatom, és úgy látom, hogy talán nem kellő beismeréssel teszi meg mindezeket, akkor újabb gondolatokat meg fogok még fogalmazni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm ezt a kérdéscunamit és a további kérdések kilátásba helyezését. Remélhetőleg ezzel kormánypárti képviselőtársainkat is megihlettük a kérdéseik feltételére, hogy aztán miniszter úrnak könnyebb dolga legyen, és egy csokorban válaszolhasson ezekre. Bányai Gábor kezét látom.

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Köszönjük a beszámolót, és tudjuk, hogy az a műfaj, amit Gúr Nándor képviselő úr bemutatott, ezt így kell csinálni, és nézze el neki, hogy ez nem a vád volt, hanem ez maga az ítélet volt, már a kérdéseivel is egyúttal. És feltétlenül vegye figyelembe, hogy nekünk ezt minden alkalommal túl kell élnünk egy bizottsági ülésen, mikor Gúr képviselőtársunk (*Gúr Nándor: Ez ilyen műfaj!*) ... igen, ez ilyen műfajt, de ezt természetesen viseljük tisztelettel és figyelemmel.

Szeretnék miniszter úrnak a beszámolója kiegészítéseképpen, nem azt kiegészítendő kérdést feltenni inkább, először is a leszakadó térségek számára nyújtott gazdaságfejlesztési innovációs operatív program nevű támogatások mértékét, illetve az azokban nyújtható változtatásoknak a híreit, hogyha elmondaná, hogy várható-e olyan pozitív elmozdulás az ország keleti leszakadó, határ menti, illetve Baranya, Somogy megyében is hasonló helyzettel küzdő térségek számára, hogy az ún. szabad vállalkozási zónákkal kapcsolatos jövőbeni támogatásokat lesz-e mód még nagyobb mértékben odaterelni. És van-e mód arra, hogy a kormány kiemelt területeken ezeket nyújtsa ilyen leszakadó térségbe települő hazai vagy külföldi vállalkozás számára? Hisz jelen pillanatban nincs versenyelőnye egy leszakadó térségnek sem egy gazdagabb megyei jogú város vagy kisebb, tízezer fölötti városnak a tőkevonzó képességével szemben. Magyarán szeretnénk itt az asztal szinte minden

oldalán, de főleg a saját frakcióból... 65 képviselőnek van szabad vállalkozási zónában lévő települése, és szeretnénk, ha ez ügyben lenne egy áttörést, előrelépés, hiszen rengeteg embernek lehetne ott is, nálunk is munkát adni.

Szeretném nem miniszter úrnak, hanem Gúr képviselő úrnak, bár nem az én dolgom megválaszolni miniszter úrnak szánt kérdéseit, mindig elfelejtjük a 2002-2010 közötti időszakot a bizottsági üléseken is, úgy kell értelmezni, mintha minden rossz és minden rosszon túl, minden mélység, katasztrófa az országban nekünk köszönhető, és semmi gond nem volt '10-ben a választások előtt, sem után az ország gazdaságával. Itt csak szeretném megjegyezni a bizottság tagjainak és a jegyzőkönyvnek is bemondani, hogy a minimálbér egy nagyon fontos tényező a gazdasági teljesítmények megítélésében, minden kormányzati ciklusban, de hol volt képviselő úr, mikor 50 ezer forintról 74 ezer forintig kellett eljuttatni 8 év alatt a minimálbér szintjét. Ez nagyon fontos. Tudom persze, adómentes volt, ez lesz az első válasz. *(Gúr Nándor: Jól látja.)* Ez lenne az első válasza képviselő úrnak, ha miniszter lenne, és neki kellene válaszolni a kérdésekre, de tisztelettel jelzem, hogy azt az áttörést, amit mindenki vár, amit mindenki szeretne, hogy nemcsak a minimálbér, hanem minden bér tekintetében, hanem a vállalkozói szektorban is és más területen is a bérnövekedés megindulhasson, annak gazdasági teljesítményt kell először is produkálni az ország gazdasági szereplőinek, illetve a költségvetésnek. És itt csak azt szeretném megjegyezni, hogy amikor az országban még „dübörgött” a gazdaság és nagy volt a jólét, akkor ennek töredéke volt az az emelkedés mind a bérek, a minimálbér és egyéb bérek tekintetében, amit el kellett szenvedni a magyar családoknak, azért jelezzük, és tegyük hozzá miniszter úr beszámolójához, hogy sok százezer magyar családnak a kiút volt az, amikor az adókedvezmények tekintetében a családi adókedvezmények megindulhattak.

Érdeklődve hallgattam elnök úrnak a családi otthonteremtéssel kapcsolatos mondatait. A magam részéről, ha van ilyenre mód, ezt támogassuk, ez támogatandó. Volt már ilyen, bár nem volt túlfelül nagy sikere. Az egyik jellemzője az állami otthonteremtési programoknak, amikor az állam, illetve az önkormányzat fejlesztett szociális bérlakásokat, hogy nagyon nehéz az abból való kitörés egyébként. Tehát azt egy erős ország is meg szokta szenvedni. De ha van erre mód, miért ne lehetne ez irányba nyitni, de tudtommal vannak ilyenfajta települési, önkormányzati kezdeményezések, ahol elkezdődtek ilyenfajta fejlesztések. Az ország szerencsésen gazdagabb térségeiben ez már mindennap hallható. Különböző nagyvárosok tekintetében. A kistélepüléseken igaz, hogy komoly gond van, de ott az említett lakásfelújítási támogatás vagy áfacskökkentés... ott azt figyelemmel kísérem, hogy hogy lehet megoldani, hogy a helyi kőműveseket hogy lehet rávenni számlaadásra. Ez érdekelne, egyébként majd a későbbiekben egy külön beszélgetés során, hogy hogy lehet ott a számlázás tekintetében áttörést elérni...

Magyarán, miniszter úr, a legfontosabb kérdésem továbbra is az, hogy hogy tudjuk az ország leszakadó térségeit konvergálni, hozzáigazítani az ország gazdagabb térségeihez. Erre vannak-e eszközeink, és mindezen túl pedig van-e ebben egy olyan távlat, hogy a 2020-22-ig, amíg az európai uniós források rendelkezésre állnak, illetve elköltésre kerülhetnek, azokban van-e kiemelt lehetőség arra, hogy az agráriummal - részben idézőjelben – sújtott országrészeket hogy lehet egy kicsit az agáripáron túl, az élelmiszergazdaságon túl a feldolgozóipar más részei felé tolni. És a szakképzés, ami szerencsére miniszter úrhoz került az elmúlt esztendőkből, ennek a kiterjesztésével hogy lehet olyan fölkészült munkaerőt találni, akinek épp a gazdasági növekedésnek és a fejlesztési programoknak megfelelően nem kell az országból, mondjuk egy 5-10-szeres bért nyújtó gazdaságba elvándorolnia. Amihez persze mindenféle támogatást szerintem a részünkről meg fog kapni miniszter úr.

És még egyszer nézze el nekünk, hogy az ítélet már hamarabb megszületett, mielőtt a kérdésekre válaszokat tudott volna adni, Gúr képviselő úr részéről. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Igyekszem felhívni képviselőtársam figyelmét arra, hogy ebben a bizottságban azért mindenki kérdezhet, és egymás kérdéseinek a minősítésétől tartózkodjunk. Inkább adjuk meg a lehetőséget miniszter úrnak arra, hogy válaszoljon mindezekre. Akkor, ha más bizottsági tagtársunk részéről nincsen a kérdések gyarapítására vonatkozó igény... *(Nincs jelentkező.)* Én ilyet nem látok, ezért visszaadnám a szót miniszter úrnak nagy tisztelettel.

VARGA MIHÁLY nemzetgazdasági miniszter: Köszönöm szépen, elnök úr. Abban a reményben igyekszem válaszolni, hogy a válaszzal nem gerjesztek további kérdéseket, de hát tudom, hogy csalóka és hiú az ábránd. Vannak azért itt még a tarsolyban olyan felvetnivalók, amiről érdemes parlamentben vagy bizottsági szinten is beszélni.

Az ön felvetéseire a következőket hadd mondjam el. Ahogy én is mondtam, a kihívások egyike a versenyképességhez kötődik. Ma Magyarországon hajlamosak vagyunk csak a jó és csak a rossz vagy a számunkra jó és a rossz adatokból gazdálkodni. Az elmúlt hónapokban felmerült olyan versenyképességi rangsor, amelyben hátrább léptünk. Erről többet beszéltünk. Keveset beszéltünk arról, amelyiknél előrébb léptünk, mert ne felejtjük el, nem csak egyféle versenyképességi rangsor van a világban. Az ellenzék által gyakran emlegetett WEF rangsorát nagyon sokszor, nagyon sok helyen emlegették. Itt valóban két vagy három helyet hátrább csúsztunk. Számomra szakmailag sokkal elfogadhatóbb IMD nevű, ugyancsak svájci, ugyancsak rendszeresen publikáló intézetnek a jelentésében pedig előrébb kerültünk. Nem hiszem, hogy csak azoknak van igaza, akik versenyképesség-javulásról beszélnek, mint ahogy nem hiszem, hogy csak azoknak van igaza, akik versenyképesség-romlásról beszélnek. Az igazság valószínűleg a kettő között van valahol. Van, amiben javulni tudott az ország az elmúlt években, van, amiben megromlott.

Én a javuló tényezők közé sorolnám mondjuk az adópolitika intézkedéseit, amelyek közterhet csökkentettek, amelyek javították a versenyképességét a cégeknek, ugyanakkor kétségtelen tény, hogy a bürokrácia területén nem sikerült túlságosan sok eredményt elérnünk. Nem azért feltétlenül, mert ugyanannyian dolgoznak, mint öt évvel ezelőtt, ezt én részletkérdésnek tekintem, a hatékonyság itt is a kérdés, hogy ugyanannyi ember vajon több munkát végez el vagy kevesebbet.

Példákat napestig lehetne sorolni. Mondjuk egy elektromos töltőállomásnak a létesítése, itt, mondjuk a Fehérház előtt a közterületen, kb. 280-290 napot vesz igénybe, ebből mintegy 200 napot csak annak az elektromos szolgáltatónak az engedélye, ami valószínű, hogy 30 napon belül is meg tudna születni. Tehát én azt gondolom, hogy itt még van mit javítanunk, de nem szabad egyik végletből a másikba esni. Kétségtelen tény, hogy közterheket lehet még csökkenteni. Mi az év végén arra fogunk törekedni a kormány részéről, hogy lehetőség szerint a köztehercsökkenés is járulékcsökkenés részeként megvalósuljon, és ez kötődjön össze egy bérnövekedéssel, béremeléssel. Ugye az lesz az egyik legfontosabb szempontunk is az év végi tárgyalásoknál, hogy ezek hatékonyságot, versenyképességet javítsanak.

Ami a kétgyermekesekre vonatkozó állítását illeti, hát ezt vitatnom kell elnök úr, engedje meg, hogy ezt megteszem, pont 2016-ban kezdtük el a családi támogatások jelentős mértékű növelését a két szülő – kétgyermekes családok részére. 2016 és 2019 között meg fog duplázódni az az adókedvezmény, amit egy

kétgyermekes család gyermekenként igénybe tud venni, egészen pontosan 10 ezer forintról 20 ezer forintra. Ez egy jelentős segítség lesz, évente ez 15 milliárd forintot fog otthagyni ezeknél a családoknál, egészen pontosan 380-390 ezer fő az, aki igénybe tudja majd venni ezt a kedvezményt. Tehát én ezt azért nem becsülném le. Az ország lehetőségei most erre adnak módot. Mi élünk ezzel, és támogatjuk a családokat ebben a tekintetben.

Ami az áfát illeti. Van egy adófilozófiai alapvetése a kormánynak. A munkát és jövedelmet terhelő adók mértékét csökkentjük lehetőség szerint, a fogyasztási típusú adókon keresztül pedig beszedjük a közösségi kiadásokhoz szükséges fedezetet. Az elmúlt években ezt tettük, ezért nőtt az áfa mértéke, ezért csökkent a jövedelemadó mértéke, ezért csökkent a társasági adó mértéke. Én azt gondolom, hogy ezt el tudta fogadni mindenki. Hozzá kell azt is tennem persze, hogy erre a fajta adószervezet-módosításra a válság éveiben került sor. Amikor konszolidálni kellett a gazdaságot. Most már egy picit másabb a helyzet. Azért tudjuk a fogyasztási típusú adók egyes csoportjait csökkenteni, mert azt gondoljuk, amit ön is gondol, hogy alapvetően a legrászorultabbak számára kell csökkenteni az adóterheket: tej, tojás, baromfi, sertéshús. Nem hiszem, hogy azzal lehetne vádolni a kormányt, hogy nem a legalapvetőbb élelmiszereknek az áfáját csökkentette volna. Most persze mondhatja még a kenyeret, az iskolaszereket, mondhatjuk még a gyógyszereket és számtalan más dolgot, az ellenzék lehetőségei korlátlanok, ezzel élnek is, de azt gondolom, hogy amire lehetőségünk volt, azt megtettük ebben az évben is. Jövőre, ugye újra 60 milliárd forintot hagyunk ott a lakosságnál a fogyasztáson keresztül, és azt gondolom, hogy ez jó mindannyiunknak. Ezzel csökkentjük egyébként azt, amire ön is célzott, hogy itt van egy ilyen csábítás a magas áfamérték miatt. Ez kétségkívül így van, de higgye el, hogy amikor a pénzügyminiszterek tanácsában a kollégáimmal beszélek, Csehországban, Szlovákiában, Lengyelországban ugyanilyen áfacsalásos technikák működnek, mint nálunk. Nem véletlen egyébként, hogy mondjuk a cseh kollégám minden egyes uniós megbeszélésen az áfacsalásokkal kezdi a hozzászólását, és azzal is fejezi be, mert arról beszél, hogy nála a cukor, a különböző jövedéki termékeknél milyen áfacsalások dívnak éppen. Ez sajnos közép-európai technikává vált, országok között működnek, mozognak ezek a vállalkozások. Igyekszünk összehangolni az adóhatékonyságot adóinformáció-cserével az adóhivatalaink között, hogy ezeket minél gyorsabban meg tudjuk akadályozni, és hozzá kell tennem azt is, hogy az elektronikus közúti áruforgalom-ellenőrző rendszernek a bevezetése azért jelentősen szűkítette a csalások lehetőségét. Sajnos még nem zárta ki teljesen, jó lenne, ha ezt tudnám mondani, ezt még nem tudom, de jelentősen csökkentette ezeknek a visszaéléseknek a nagyságát. Hát ezért van több adóbevételünk egyébként.

Külföldi munkavállalás. Nézze, ha egy fiatal ki akarja magát próbálni külföldön, ne tiltsuk el ettől. Azt akartuk, hogy az Európai Unió határok nélkül, légiesített határokkal működjön csak. Én azt gondolom, hogy ezzel a lehetőséggel sok ezer fiatal vagy idősebb is tud élni. Abban bízunk, hogy a magyar gazdaság teremt olyan feltételeket, és kínál olyan lehetőséget, hogy megérje, hogy néhány év tapasztalatszerzés után ez a fiatal vagy idősebb munkavállaló visszajöjjön. Én azt látom egyébként, hogy ez is egy közép-európai probléma, Romániában sokkal súlyosabb a helyzet, a balti országokról nem is beszélve, ahol mondjuk, a lakosság egyharmada tűnt el azért, mert éppen Németországban vagy skandináv országokban vállaltak munkát.

Ami a lakásokat illeti. Ön azt mondja, hogy kellene végre egy lakásépítési program. Hát most annyi van, hogy egymást – hogy mondjam? – verik keresztbe időnként. Családi otthonteremtési kedvezmény elindult, nemzeti otthonteremtési program, ez a NOK-nak nevezett program, a közösségi szervezése a különböző lakás-

előtakarékoságnak. Én azt gondolom, hogy van itt már sok program. Hála istennek, a számokban ez vissza is köszön. Ha megnézik, hogy az új építésű lakásokra kiadott engedélyek száma hogyan nőtt, már jóval fölötte vagyunk a tavalyi esztendőnek, és nagyon bízom benne, hogy még több ilyen engedélykérelem lesz. Erre időt kell hagyni az embereknek, egy lakás építésébe, vásárlásába belevágni, nem kétnapos döntés, azt meg kell fontolni. Ezeknek a lehetőségét a jövőben szeretnénk még tágítani, bővíteni.

Gúr képviselő úr hosszú monológjából igyekeztem a kérdéseket is kihámozni. Hát, képviselő úr, tegyük fel azt a kérdést: ön szerint nőtt a munkanélküliség Magyarországon? Mert lassan az a benyomásom támadt az ön monológját hallgatva, hogy a munkanélküliség nőtt és a szegénység ebben az országban, és tényleg apokaliptikus víziókat tudunk csak felvetni, hogyha a helyzetről kell beszélni. Hát ez nincs így! Nincs így, képviselő úr. Hála istennek a technika megadta, hogy az ön hosszú monológja alatt a KSH honlapjára gyorsan rámenjek, és megnézzem, hogy én tévedtem, én mondtam rossz számot, vagy ... *(Gúr Nándor: Éves átlag, éves átlag.)* Mondom önnek a számokat: 2016. június-augusztusi KSH-jelentés, foglalkoztatottak száma 15-64 év közötti korosztályban 4 millió 386 ezer fő *(Gúr Nándor: Éves átlag! Éves átlagot mondtam.)* ... elnök úr, nem tudom, hogy a klasszikus formáját tarthatjuk-e a bizottsági ülésnek, hogy én elmondjam, amit szeretnék, és ...

ELNÖK: Megkérem, hogy tartsuk a klasszikus formáját a bizottságnak.

VARGA MIHÁLY nemzetgazdasági miniszter: Nagyon köszönöm. És fellapoztam, hogy 2010-ben ez mennyi volt, 3 millió 730 ezer. Most a kettő között az euklideszi matematika szabályai szerint, ha kivonást végzek el és hajtok végre, ez 650. Igaza van, 656 ezer, de én kerekítettem lefelé, tehát még nekem kéne korrigálnom 660 ezerre. De azt mondom, hogy értsünk egyet a nagyságrendekben és a folyamatokban. Az elmúlt években sikerült azt elérnünk, hogy egy munkanélküliséggel sújtott gazdaságból egy egyre inkább munkaerőhiánnyal küszködő gazdaság állapotába tudtunk eljutni, és ez jó helyzet. Persze új problémákat hoz elő, új kérdéseket vet fel, de szerintem jobb ezekkel a kérdésekkel szembesülni, mint azzal, hogy hogyan adjunk munkát 450-460 ezer embernek. Nyilván, ha az ön kérdésre erre vonatkozott, ezt próbálom ilyen jövőorientált válaszadóként kihámozni ebből. Ha az a kérdés, hogy ez a munkaerő elegendő lesz-e arra, hogy a magyar gazdaság növekedése magasabb legyen, ne 3 százalék, hanem 4-5 százalék környéki, akkor erre egy másfajta választ kell adni. Akkor már nem elegendő az a válasz, hogy azért támogattunk uniós forrásból vagy hazai forrásból céget, hogy munkahelyet teremtsenek, mert ez kevés. El fog fogyni a munkaerő. Teljes foglalkoztatásról fogunk beszélni akkor, ha 3 százalék környékére csökken a munkanélküliségi ráta. Tehát nekünk most már az a kérdés, azt a kérdést kell igazából megválaszolnunk, hogy a meglévő munkaerőből hogyan tudunk egy olyan hozzáadottérték-lánc növelésére koncentráló gazdaságot előállítani, ahol megfelelő szakképzettséggel rendelkeznek, élethosszig tanulnak, felnőttképzésben vesznek részt. Döbbenetes, hogy egy osztrák kisvállalkozásnál 46-47 százalék az ott dolgozó munkavállalóknál, aki további képzéseken vesz részt. Magyarországon ez 12-13 százalék. Tehát egyszerűen azt gondoljuk, hogy elvégezzünk egy vagy két iskolát, akkor abba lehet hagyni a tanulást. Sajnos nem lehet abbahagyni. Sajnos olyan világban élünk, amikor újra és újra kell tanulni dolgokat.

Tehát azt gondolom, hogy ez az igazi kihívás, ez az igazi kérdés, hogy ez a munkaerő elegendő lesz-e arra, hogy egy másfajta szerkezetű, struktúrájú munkaerőpiacon tudjuk az embereket elhelyezni. Szerintem elegendőnek kell lenni arra. Természetesen alapvető kérdés, hogy az oktatási rendszerünket hogyan tudjuk

megváltoztatni, és hogyan tudjuk elérni azt a gondolkodásbeli váltást az embereknél, hogy kedves barátom, lehet, hogy már van két diplomád, de lehet, hogy kell egy harmadik hozzá, vagy lehet, hogy kell egy olyan szakmát tanulni, amivel korábban nem rendelkezted, amivel el tudsz helyezkedni. Én ezt tartom az igazi kihívásnak.

Azt mondja, hogy a részmunkaidő nem igazán segít. Hát könyörgök, képviselő úr, *(Gúr Nándor: Nem ezt mondtam.)* ... de, azt mondta. *(Gúr Nándor: El lehet olvasni a jegyzőkönyvben.)* ... akkor a jegyzőkönyvből keressük ki.

ELNÖK: Azonnal visszaadom a szót újabb kérdéskörre miniszter úr válaszai után.

VARGA MIHÁLY nemzetgazdasági miniszter: Pont azt mondom: női foglalkoztatásban rosszul állunk még, tehát több hölgy számára kell munkalehetőséget teremteni, kettő: részmunkaidőben, ha rosszul állunk, a kettő össze is kapcsolódik egyébként egymással, mert az talán ma egy erőltetett elvárás a társadalom részéről a hölgyek irányába, hogy egyszerre családot alapítani, családot fenntartani, és mellette munkát is találni, munkaviszonyban lenni. De meg kell próbálni összehangolni, mert ez ad az országnak további erőforrásokat, és ez fogja egyébként a katasztrofális demográfiai tendenciáinkat is talán megállítani, lefékezni. Erre most néhány hónap után - persze az ember nem szokott ilyet mondani - van talán egy kis remény, abban bízunk, hogy ezek a folyamatok - itt a házasságkötésre gondolok, a születések számára, a termékenységi ráta változására - azért ebben az évben folytatódnak.

A minimálbér garantált bérminimum, azt gondolom, hogy amit a kormány megtehetett ebben az ügyben azt megtette. Itt jóval infláció fölött nőttek ezek, a valóban leghátrányosabb rétegek számára fontos bérkategóriák. A garantált bérminimum, ugye a szakmunkásrétegnek a megtartása elemi érdeke minden cégnek. Nézze, ahogy mondtam is itt a bevezetőben, ebben az évben anélkül, hogy bármiféle kedvezmény lett volna hozzákötve, eddig 7,5 százalékkal nőttek a reálkeresetek. 7,5 százalékkal. Tehát a munkaadók is felismerik azt, hogy az osztrák bérekkel szinte lehetetlen versenyezni, és ha megpróbálom megtartani a Vas megyében dolgozó húsipari szakmunkást, akkor muszáj bért emelnem. Ha meg akarom tartani egy étteremben a szakácsot, muszáj bért emelnem. És ez a folyamat megy magától. Mi szeretnénk, ha ez koordinált, rendszerezett formában történne majd a jövőben. Ezzel fogunk a munkaadói és a munkavállalói partnerek felé előállni majd a most megkezdődő bértárgyalásokon.

Bányai képviselő úrnak köszönöm a felvetéseit, nagyon fontosnak érzem, hogy az ország hátrányosabb régióit - nem leszakadó, mert szerintem leszakadóról nem lehet beszélni -, inkább hátrányos részeit megpróbáljuk integrálni. Itt a munkaerőpiacnak is ebben nagy szerepe van. Szeretnénk bevezetni jövőre olyan új támogatási formákat, amelyek mondjuk, a munkásszállók létrehozását, országon belüli munkaerőmozgást felerősítve további munkaadói kedvezményekkel tudná preferálni. De ez persze csak az egyik része ezeknek a leszakadó térségek kérdéseinek, a másik nyilván az, hogy hogyan tudunk olyan infrastrukturális fejlesztéseket még odavinni, amelyek bekapcsolják a gazdaság egészének a vérkeringésébe ezeket a térségeket. Nyilván az a kormány számára egy gazdaságdiplomáciai feladat, hogy ha olyan beruházások érkeznek az országba, amelyek jelentős létszámú munkaerőt tudnak foglalkoztatni, és szakmunkára tartanak igényt, akkor ezeket megpróbáljuk ezekbe a régiókba elvinni. Köszönöm szépen a kérdéseiket.

ELNÖK: Köszönöm szépen a részletes és kimerítő válaszokat miniszter úrnak. A csoportdinamikából úgy érzékeltem, hogy további kérdésekre vonatkozó igény merülhet fel a bizottság tagjai körében. Az első magasba lendülő kéz, pontosabban új, Gúr Nándor képviselőtársamé volt. Mindenképpen meg kell adnom neki a szót, és azt kell hogy mondjam, hogy bár korábban őt is sok kritika érte a kinyilatkoztatások közé ágyazott kérdések tekintetében, éles műfaji megszorításaink nincsenek ebben a tekintetben, tehát én nem kívánám korlátok közé szorítani egyetlen képviselőtársam kérdésfeltevését sem. Parancsoljon, képviselőtársam, öné a szó.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Hát, ha megpróbálná korlátok közé szorítani, az is nehéz lenne, de üdvözlöm a szándékát, hogy nem kívánja korlátok közé szorítani.

Miniszter úr, csak arra kérem, hogy mindig arra válaszoljon, amit kérdezek, és arra kérem, hogy mindig ahhoz illesztve igazítson álláspontot, amiről beszélek. A KSH-adatok tekintetében én éves adatokat mondtam önnek, 2008, 2010, 2015 zárt esztendőik viszonylatában. Nekem a válaszában ne beszéljen egy adott időpillanat másik időpillanattal történő összehasonlításáról. Ne! Zárt esztendőik adatait használtam, ahhoz alakítson ki viszonyt. Egy.

Kettő. Mondtam önnek négy olyan tételt, csak úgy kapásból és nem a mélyére menve a dolgoknak, amelyek befolyásolják a foglalkoztatási kép alakulását. Nem fogom elismételni, mert tartom annyira értelmesnek, hogy értette elsőre is, amit én mondtam. A közfoglalkoztatás tekintetében, a diákfoglalkoztatás tekintetében, a külföldön magyar statisztikában nyilvántartottak körét érintően és a részmunkaidővel kapcsolatosan, ami nem arról szólt, hogy ez nem fontos és nem szükséges, hanem arról, hogy az nem jó trend és tendencia, hogyha 8 órás foglalkoztatásból 4 órás foglalkoztatások lesznek. És hogyha a figyelmét nem kerülte el, akkor azt is megemlítettem, hogyha ezeket a számadatokat, amelyek mögött emberek húzódnak meg, összeadja, akkor teljesen világossá válik ön előtt, hogy az ön által beszélt 660-656 ezer fős növekmény gyakorlatilag nem pluszos, majdnem, hogy azt mondom, hogy mínuszos. Akkor a számtant, nem a kivonás, hanem az összeadás szabályait nézzük.

Ha 200 ezerrel több a közfoglalkoztatott, ha 250 ezer diákmunkát beletesznek a statisztikába, ami korábban nem volt benne, ha 140 ezer külföldön dolgozó benne van a statisztikában, a magyar statisztikában, mintha itthon dolgozna, ha 80 ezerrel nő a részmunkaidőben foglalkoztatottak száma, ez a 670 ezer főt haladja meg. Ez a létszám. Nem mondom, hogy mindenkit, akképpen lehet számításba venni, hogy az összeadás szabályait érvényesíteni lehessen rá, de 500-600 ezer fő közt mozog azoknak a száma, csak az említett 4 kategóriában, akik gyakorlatilag olyan értelmű foglalkoztatásbővítést hoznak, ami vagy nem volt a korábbiakban közfoglalkoztatás ilyen nagyságrendben vagy nem volt beszámítva a statisztika számításbavétele időszakában a korábbiakban, mármint 2010-előterjesztés megelőzően vagy nem ilyen nagyságrendben történő külföldi foglalkoztatással párosult. Ezt kezdje el vitatni. Ne mondjon két pillanatnyi értéket, amellyel olyan irányultságú befolyást akar gyakorolni bárkikre, ami egy igaztalan állítás. Ne mondjon ilyet. Ez az ön hitelességét rongja. A másik része a dolgoknak. Ha berről beszélünk, akkor értem én az ön törekvését, a jó szándékát is, ami arról szól, hogy fontosnak tartja a minimálbér, a garantált bérminimum kapcsán történő pozitív elmozdulásokat, de akkor szeretném kérdezni, hogy hol volt öt éven keresztül, amikor például a minimálbéres emberek vásárlóerő értéken kevesebb pénzt kaptak a kezükbe, mint amennyit azt megelőzően. Érdemes majd utána számolnia. Nem kell rögtönöznie, mert hibázik. Érdemes majd utána számolnia. És akkor rá fog döbbseni, hogy 2011-ben, '12-ben, '13-ban azok a

pénzek, amelyeket nettó kézbe vettek és az inflációt beleszámítva vásárlóerő értékben kevesebbet értek, mint 2010-ben. Ma 2016-ban, mondtam, ez a nagyjából 74 ezer forint nettó gyakorlatilag valamivel több, mint a 60 200 forint nettó volt vásárlóerő értékben 2010-ben. Mert öt éven keresztül ez a helyzet nem így volt, hanem kevesebb értékű pénzt vettek ezek az emberek a kezükbe. És akkor nem beszéltünk a közfoglalkoztatottakról, és nem akarok visszamenni ebbe az irányba, csak azt akarom mondani, hogy olyan foglalkoztatási formákat kell erősíteni Magyarországon, amelyek egy: hozamtermeléssel bírnak, kettő: amelyek az emberek értébecslését, a saját maguk irányába mutató értébecslését nem szétzilálja, hanem megerősíti. Nem a közszférából kell kirúgni emberek sokaságát és közfoglalkoztatottként ugyanazt a tevékenységet végeztetni velük, közmunkás-munkabérért, nem ilyen folyamatokat kell építeni.

És még két dolog, amit fontosnak tartok, és a korábbiakban nem említettem. Az pedig az, hogy a feketefoglalkoztatás, a feketegazdaságban említi, hogy 22 százalékos mértékű a részarány. Nyilván a feketegazdaság és a feketefoglalkoztatás szoros viszonyban van egymással. Hozzá kell tennem, hogy a munkaügyi és a munkavédelmi intézményrendszereket szétzilálták az elmúlt időszakban. Hozzá kell tennem, hogy az ellenőrzések esetében a 70 százalék úgy köszön vissza, hogy alapvető jogsértések vannak, még a 2012. január 1-jével elpuhított munka törvénykönyvének a szabályrendszerét sem tartja nagyon sok munkaadó. Hogyha nem szétzilálták volna, hanem megerősítették volna ezeket a munkaügyi ellenőrző rendszereket, akkor talán ebből a helyzetből is könnyebben lehetne előremenni.

A másik dolog, amit említett, és Bányai képviselőtársam is említette, hogy ne maradjon ki a sorból ő sem, mert helyesen említette a szakképzés fontosságát, ott pedig azt szeretném érzékeltetni, hogy eltelt 6,5 év, amióta kormányoznak. A szakképzés rendszerében történő kifutás az az én egyszerű ismereteim szerint nagyjából 3 év. És azt látom, hogy nemcsak hiányszakmák tekintetében, hanem egyéb más vonatkozásban is már hiány mutatkozik a munkaerőpiacon. Egyik oldalon hiány van, a másik oldalon meg ellehetetlenülés is van. Azért ezt a kettőt ne tagadjuk meg. Mind a kettő sajnos Magyarországon egyszerre megtalálható. A szakképzés vonatkozásában forráskivonásokat tettek meg, nem kellő forrásbeadagolásokat, pumpálásokat foganatosítottak, aminek az lenne az eredménye, hogy készen, szakmai tudással kézben és a fejben rendelkezésre álló munkaerő lenne.

És még egyszer: amíg az alacsonyabb jövedelmi sávokban mértékadó elmozdulások nem lesznek, és az aktuális kormányoknak mindig van beavatkozási lehetőségük - nyilván - a minimálbér, a garantált bérminimum vonatkozásában, addig nyilvánvaló, hogy aki lényegesen magasabb anyagi forrásokhoz tud hozzájutni, az meggondolja azt, hogy itthon vagy a határokon kívül. És egyre inkább egyre többen fognak a határokon kívül dolgozni, és ezek közül sajnos nagyon sokan úgy döntenek, hogy életvitelszerűen, hosszú távon fogják ezt folytatni, és nem a szakmai tudás megszerzése után hazajönnek Magyarországra, az hosszú távon lehetetleníti el az országot. És szerintem önöknek, minden kormánynak az lenne az elsődleges feladata, hogy egyrészt itthon megpróbál jobb anyagi potenciált teremteni, főleg ezeken a fizetési sávokon és nem a legfelső sávokban mértéktelen nagyságrendű forráshozáférési lehetőséget biztosítani az emberek számára. Ezekről a kérdésekről vártam én, hogy őszintén fog beszélni. De hát nem, ön még a nagyon egyszerűen feltett éves adatokhoz való viszonyulást sem tudta korrektül megválaszolni.

Én csalódtam önben e tekintetben, miniszter úr, mert azt gondolom, hogy ettől többre képes. Komolyan azt gondolom, hogy ettől többre képes. Az utolsó kérdésem most ebben a körben az, hogy úgy őszintén, válaszolja már meg, hogy mit gondol a bürokráciacsökkentés kérdésköréről. Hogy a kormányban szereplő emberek 10-600

ezer fős nagyságrendig használnak, dobálóznak mindenféle számokkal, amelyek mögött megint csak emberek vannak, hogy mit gondol ön erről, hogy gondolja ön a bürokráciacsökkentést. Tényleg azt jelenti, hogy 10-100 ezrével kirugdosnak embereket, vagy ezt helyezik kilátásba? Vagy azt jelenti, hogy a feladatok tekintetében, mondjuk egy magasabb minőségű szolgáltatás nyújtására kerül sor? Jó lenne ezt a kérdést is világosan látni.

Akkor most egyelőre azt mondom megint csak, hogy nem megyek bele részletkérdésekbe, de ha megint nem kielégítő választ kapok, újól fogom kérni elnök urat, hogy adjon szót. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Érdeklődöm, hogy bizottsági tagtársaimban felébredt-e az inger további kérdés feltételére. *(Nincs jelentkező.)* Én magam csak három nagyon rövid részterületre térnék ki, nem visszaélve a bizottsági tagtársak és a kedves meghívottak türelmével. Miniszter úr nagyon fontos kérdést hozott szóba az egyik válasza során. Ez pedig az otthonteremtési programokat illetően merült fel, ahol rossznak tartom a NOK mint példa felhozását. Ez gyakorlatilag Rogán Antalék pilótajátékaaként híresült el, ami még el sem indult igazán, de egy szerencsés kör számára tartogat csak esetleges meglepetéseket, miután a fogyasztói csoportokat nagyon helyesen betiltotta ez a kormányzat, tulajdonképpen egy hasonló, saját fogyasztói csoportoszerűséget engedett létrehozni, de abban talán egyetértünk, hogy széles társadalmi csoportok számára az önálló otthon elérhető mivoltát vagy ennek lehetőségét nem hozza közelebb ez a pilótajáték. A CSOK tekintetében pedig azt látjuk a statisztikák és a bankokhoz forduló érdeklődők érdeklődési tartalma alapján, hiszen nagyon sok esetben még nincsenek meg a megkötött szerződések, ugye itt jellemző módon nem az új építésű ingatlanokra veszik fel a CSOK-ot, hanem leginkább lakásfelújítási célra az alacsonyabb összegű támogatási formát. Tehát itt is az a társadalmi igény mutatkozik meg nagyon erősen, hogy a lakásfelújítások áfatartalmát illene csökkenteni. Elérhetőbbé kellene tenni azokat a mindennapi életszerű átalakításokat magyar emberek számára, amelyek egyébként érdeklik őket. Nagyon kevesen vannak olyanok, akik új építésű lakóparki lakást tudnak vásárolni, vagy akár terveznek ilyet a következő tíz évben.

Én nagyon örülök, hogy önök számukra akarnak kedvezni leginkább, de még egyszer mondom, ez egy nagyon kis társadalmi csoport Magyarországon. Amit viszont látni kell: ha Budapesten egy fiatal, mondjuk, egyetemista vidéki fiatalról beszélünk, és itt egy albérletet szeretne kivenni, akkor azzal szembesül, hogy elképesztő módon elszabadultak az albérletárak, -díjak. Önök nem avatkoztak be, pedig az Airbnb és egyéb közösségi megosztó oldalak, portálok begyűjtésekor, amikor ezek kivettek több ezer ingatlant a budapesti albérletpiacról, tehát kialakult egy elképesztő kínálati szűkösség, akkor bizony már látható volt, hogy az árak felfelé ívelése megállíthatatlannak tűnik.

Ön említette az élethosszig tartó tanulást, én ezt igyekszem követni, éppen újra egyetemi tanulmányokat folytatok, és bizony a csoporttársaim körében háromnegyedüknél gondot okoz a budapesti albérlet kifizetése, öten-hatan laknak egy kupacban. Elképesztő hibridmegoldásokat kényszerülnek választani, pusztán azért, mert önök nem méltóztattak beavatkozni akkor, amikor még lehetett volna, és 100-120-130-150 ezer forintos albérleti díjakkal szembesülnek teljesen átlagos lakások esetében. Ez röhej. Tehát ezt a problémát nem érzékelti kormány szinten és nem beavatkozni, ez több tízezer-százezer magyar fiatal ellen elkövetett bűn. Erre azt mondani, hogy az új építésű ingatlanokra beadott kérelmek száma növekedett egy kicsit, semmiképp nem jelenthet megoldást. Itt egy olyan bérlakásprogramra lenne szükség, amely által egy átlagos magyar tanuló vagy dolgozó fiatal normálisan, tehát a

mostani piaci árakhoz képest jóval alacsonyabb áron képes lehetne otthonhoz jutni, adott esetben ott elkezdene szárnypróbálgatásait, közös életét valakivel. És nyilvánvaló módon, ha ez a bérlakás elérhető, adott esetben saját tulajdonná válhat később, ez a kivándorlási spirált is érdemben képes lenne lassítani. Ezért értetlenül állok azelőtt, hogy úgy tesznek, mintha ez a probléma nem létezne.

Az Uber-taxiháború tekintetében beavatkoztak - hogy jól vagy rosszul, ezt most hagyjuk -, de az, hogy a magyar fiatalok és a magyar jövő érdekeit ennyire ne tartsák szem előtt, számomra érthetetlen. Főleg azért érthetetlen, mert a kedvező makrogazdasági és gazdasági hatásokból kifolyólag pont nemrégiben egy költségvetési módosítás során gyakorlatilag 5-600 millió forintot osztottak szét, nem azt mondom, hogy tetszőlegesen, de viszonylag szabad mozgástérrel élve. Ennek negyedéből-ötödéből egy hasonló bérlakásprogram elindítható lett volna, de akár osztrák mintából dolgozva egy már működő modell részleges átvétele is, hangsúlyozom olyan környezetben, amikor félmillió ingatlan áll üresen Magyarországon, ugye a tavalyi felmérés áll rendelkezésre erről. Tehát mindenképpen megoldásért kiáltana ez a tarthatatlan helyzet, és azt is látnunk kell, hogy amíg az új építésű ingatlanok száma ezen a szinten marad, akár ezen az emelkedett szinten, amit ön említett, miniszter úr, ez sem közelíti meg az évi 41-42 ezret, ami az ingatlanállomány százévenkénti cseréjéhez lenne szükséges. Most azt látjuk, hogy 400 évenként cserélődik ki a hazai ingatlanállomány. Tessék végiggondolni egy békásmegyeri panelház esetében ezt a 400 évenkénti cserét. Mi lesz azzal a békási panelházzal, akár csak 200 év múlva, miközben a kormányzat adós egy panelprogram kimunkálásával is? Miniszter úr tökéletesen ismeri ezt a problémát, hiszen mi szomszédos választókerületben indultunk itt, Budapest III. kerületében, ön részben a II. kerületben is, de azt láthatja, hogy ezek a panelrengetegek és az ott lévő ingatlantömeg nem éli túl nemhogy a 400 évet, vélhetően a 100-at sem. Értem én, hogy akkor már nem önök lesznek kormányon, és tulajdonképpen másé a felelősség, de azért ezt a kormányokon átívelő felelősséget érezni kellene e tekintetben, hogyha ez a mostani felelőtlenység akár csak pár ezer fiatal kivándorlásával jár, vagy a lakhatási válság elmélyülésével, akkor ez is jóvátehetetlenné válhat. Tehát megoldásért kiáltana ez a helyzet, és most költségvetési mozgástér is lenne ehhez.

Végül két egymondatos kérdés. Említette a nemzetközi hitelminősítők héten várható újabb véleményét. Hogyan látja, milyen összefüggésben áll ez azzal a feltételezett szándékkal, hogy a letelepedési kötvény üzletágukat, tehát a - maradjunk annyiban, hogy - piszkos pénz megszerzésének legalábbis érdekes módját végre kivezetik-e, tehát lát-e erre reális esélyt a közeljövőben? Harmadsorban pedig az ön által említett munkaerőimport tekintetében van-e bármilyen kormányzati kész program, terv, akár csak munkaterv azt illetően, hogy tömegesen harmadik országból munkaerőt Magyarországra telepítsenek be? Köszönöm. Ezen a ponton kérdezném meg, hogy bizottsági tagtársaimban van-e szándék további kérdések feltételére. Amennyiben nincs..., úgy látom, hogy Gúr képviselőtársam elfelejtett valamit az előző körben. Parancsoljon, visszaadom a szót.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Igen, igen, elnök úr, jól látja. Elfelejtettem azt a kérdést feltenni, amit most elnök úr részben feltett. Ez a letelepedési kötvényeket érinti egyrészt. Itt biztos tudja miniszter úr is, hogy 2016. szeptember 12-én benyújtottunk egy törvénymódosítást e tekintetben, mármint a Magyar Szocialista Párt. Nem október 2-a után, szeptember 12-én. Ebben a törvénymódosításban az állt, hogy egyrészt szüntessék meg, másrészt pedig egy elszámolás, elszámoltatás történjen meg. Magyarul az extraprofitok tekintetében a 75 százalékos mértékű nagyságrend a központi költségvetésbe kerüljön vissza. Nagyon egyszerű az oka, mindenfajta, most

nemcsak sajtó, számítások vagy találgatások, hanem sok mindenfajta megközelítés támasztja azt alá, hogy az összes haszon nagyjából 80-100-1000 millió forint között mozog. Tudja, a haveroknál landolt pénzekről beszélek. Tehát ennek az elszámoltatása, elszámolása, központi költségvetésbe történő befizetése meg fog-e történni? Önök akkor bizottsági ülésen elkaszálták ezt a kérdést. Úgy látom, most is inkább arra törekszenek, hogy újabb ciprusi cég, Seychellen kiterjesztett formában - tegnap hagyták jóvá a Gazdasági bizottságban - bekapcsolódhasson ezekbe a folyamatokba. Szóval hideget, meleget, mit, hogyan, miképp? Vagy úgy, ahogy a miniszterelnök mondja, hogy ez a konstrukció sikeres, eredményes. Jó, igen, tudom, a haveroknak tényleg jó, de ha azon túl, ha nem ez, akkor majd más... vagy már ebben gondolkodnak, hogy akkor nem ez, hanem valami más, ami talán még többet hoz? Vagy hogy fog ez működni a későbbiekben?

A másik kérdés pedig az, hogy ha már munkaerőpiac, akkor Balog miniszter úrral biztos szokott beszélgetni, emlékszik arra, hogy 2012-13 környékén a kopt keresztények Magyarországra jövetelével kapcsolatosan, ezer kopt keresztény család, az nagyjából négyezer ember, most az előbb említett letelepedési kötvény kapcsán említetten ugye tudja, hogy 18 ezres nagyságrend az, aki családegyesítés kapcsán érintetté válhat a dologban. És minden bizonnyal tudja, hogy az ukrán nyugdíjasok mellett most már megjelentek az átmeneti ukrán munkavállalók is, akik nagy részben rövid időn belül hagyják el ezt az országot. Szóval, ha munkaerőpiac, nem azon kellene gondolkodni elsődlegesen, hogy itthon, aki itthon van ebben az országban, az megfelelő képesítéssel a kezében, a fejében tudja ellátni azokat a feladatokat, amiket el kell látni versenyképesek, és megfizetett formában. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Visszaadom a szót miniszter úrnak az újabb válaszkörre.

VARGA MIHÁLY nemzetgazdasági miniszter: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Bizottság! A felvetéseket köszönöm, és igyekszem, ha tudok rá, választ adni. Néhány ténnyel kezdeném. Itt van a KSH legutóbbi, 2016 június-augusztusi mérése, amiben nemcsak azt mérik, hogy hogyan változik a foglalkoztatottság, hanem azt is, hogy ennek a belső tartalma, szerkezete milyen. Azt mondják, hogy a munkahelyek száma a következő arányban nőtt az elmúlt egy évben, tehát egy évre visszatekintő összevetésben. Közfoglalkoztatásban helyezkedett el 141 ezer ember, külföldön dolgozó 62 ezer ember, a hazai versenyszektorban tudott elhelyezkedni 436 ezer ember, és a közzféra létszáma pedig 12 ezerrel csökkent. Ezek a 2010-16 közötti változások. Tisztelt Gúr Képviselő Úr! Nagyon sajnálom, hogy önnek csalódást okoztam, de ezt még túléltem valahogy, azért jobban fájna, ha a választóimnak okoznék csalódást, de ez a helyzet nem áll fenn, úgyhogy én azt gondolom, hogy érdemes a tényeket is néha alapul venni ahhoz, amit mondunk. Nemcsak a vágyálmainkat, nemcsak éhségmenet vezetőjeként menetelni és hitegetni az embereket mindenféle blódséggel, hanem picit néha kinézni az ablakon, és megnézni, hogy ez a magyar gazdaság hogyan is működik. Beszélni például munkaadókkal, akik elmondják majd önnek, hogy hogyan nem lehet munkaerőt találni bizonyos ágazatokban, bizonyos szakmákra. Szerintem kicsit tájékozódni kéne arról, hogy hogy is működik ez a magyar gazdaság. Amivel vádol bennünket, trükkök százalai, ha jól emlékszem, ez még az önök kormányzása alatt merült föl, mintha ön nagyon gyorsan el tudta volna felejteni azt, hogy önök úgy adták át a kormányrudat, hogy 1. az ország csődben volt, külső nemzetközi intézménytől kértek kölcsön, mert már önöknek senki nem adott kölcsön, 2. a munkanélküliség 12 százalékon volt, gazdasági növekedés pedig nem volt. Na, ezt a perspektívát kínálták önök az országnak. Szerintem 2010-

ben a választók eldöntötték ezt a kérdést, ebben nem nagyon érdemes továbbmenni. Majd nyilván döntést hoznak 2018-ban is, mint ahogy döntést hoztak 2014-ben is.

Ami a konkrét kormányzati teendőket illeti, ne feledkezzünk el arról, hogy működik egy olyan egyeztető fórum, amelyben a munkaadók és a munkavállalók határozzák meg, hogy minimálbérben vagy garantált bérminimumban milyen összeget fogadnak el. Javaslom, hogy tanulmányozza ennek a működési szabályzatát, képviselő úr. Nagyon hamar rá fog jönni, hogy a kormánynak csak akkor van ebbe beleszólása, ha a két partner nem tud egymással megállapodni. Tehát, ha megállapodik a munkaadói és a munkavállalói oldal, akkor a kormánynak nincs egyéb dolga, csak mint átvezetni a jogszabályokon az elfogadott minimálbér és garantált bérminimumnak az összegét. Ha nem tudnak megállapodni, akkor lép hatályba az a lehetőség, hogy a kormány is beleszólhat ebbe a tárgyalásba, és elmondhatja, hogy egyébként mit gondol a bérmegállapítás kérdéséről.

Felmerült a szakképzés ügye. Itt engedjék meg, hogy néhány dolgot azért elmondjak, kicsit hosszabban. Jelentősen átalakult a szakképzés rendszere. 2011-től a munkaadói partnerekkel együtt határozzuk meg, hogy a szakképzésben mi történik. Én azt gondolom, hogy ez egy nagyon jelentős változás, mert sokkal inkább a gazdaság igényeihez tudjuk igazítani a szakképzési rendszerünket. Ennek érdekében változtattuk meg az úgynevezett OKJ-t, jelentősen átfésültük a munkaadói érdekképviseletekkel, és azt mondtuk, hogy a piac igényének megfelelően jó néhány szakképesítést megszüntetünk, kivezetünk a rendszerből, másokat pedig beemelünk, de összességében csökkentjük ennek a képzési jegyzéknek a tartalmát. Megteremtésre kerültek a duális szakképzési rendszernek az alapjai. A gyakorlati képzés támogatásának egyik legfontosabb eleme 2012-ben úgy alakult át, hogy csökkenő adminisztrációs terhek mellett lehetőség szerint minél több képzési helyzet tudjon kialakulni a konkrét vállalatoknál. Én azt látom, hogy egyébként ezt el is fogadja a szakma is, elfogadták a cégek is, hiszen ezeknek a képzési helyeknek a száma jelentősen nőtt az elmúlt években.

2015. július 1-jével került át az NGM fenntartásába ez az iskolai hálózat. Egészen pontosan 303 köznevelési intézményt vettünk át, tehát a korábbi KLIK-től. Ezt mi 44 szakképzési centrumba szerveztük össze. Tehát megvan az a középszint, ami lehetőséget ad arra, hogy lehetőség szerint helyben döntsenek bizonyos fontos kérdésekről. Nyilván a szakmai tartalom, a szakmai program központilag dől el a továbbiakban is ugyanúgy, mint eddig, de egyébként a szakképzési centrumon keresztül sokkal gyorsabban tudnak helyi ügyekre reagálni a telepen működő iskolák. Jelenleg 397 tagintézményben hozzávetőleg 200 ezer tanuló tanul ebben a szakképzési rendszerben, 25 ezer pedagógus dolgozik az intézményeknél. A köznevelési törvényt módosítottuk, ennek a módosításával a nappali rendszerű iskolai oktatásban való részvétel felső életkori korhatára 21 évről 25 évre növekedett. Tehát nem szűkítettük, hanem kiterjesztettük a rendszert, és lehetővé tettük azt, hogy 21 éves kor után is ebben a képzési rendszerű, nappali rendszerű iskolai oktatásban minél többen vehessenek részt.

Lehetővé tettük 2015 szeptemberétől, hogy a második szakképesítés megszerzése ingyenes lehet. Tehát nemcsak diplomát lehet szerezni, elnök úr, hanem lehet olyan szakmát is szerezni, amit támogat az állam, hogyha egyébként már van egy szakmája az embernek, akkor is, ha a második megszerzése ingyenessé vált. Ezzel a lehetőséggel már az első évben több mint tízezen éltek. Tehát tízezen iratkoztak be olyan szakképesítési programokba, amelyek lehetővé tették, hogy ezt ingyenesen tudják megtenni, ne mindenféle oktató intézményeknek fizessenek ki horribilis összegeket. 2016 októberében már közel 45 ezer tanuló vett részt az ilyen jellegű felnőttképzési programjainkban. Nagyon bízom benne, hogy ezt folytatni tudjuk.

2016-ban jó néhány lépést hoztunk szintén. Most egyet hadd emeljek ki ezek közül. Ez az a hiányszakmák megszerzésére vonatkozó ösztöndíjprogram, amellyel támogatjuk, hogyha egy illetet szakmát tanul egy gyerek, akkor ahhoz többlettámogatást kapjon. Ennek az összege a szakmától függően 10 ezer és 35 ezer forint között van. Azt gondolom, hogy jelentősen tudjuk ezzel segíteni, hogy ezekben a hiányszakmákban több diákot képezzenek. Az ösztöndíj havi mértéke, amit ezen túl még biztosít az állam, elérheti a 20 ezer forintot, tehát összességében akár 50 ezer forintot is kap az a diák, aki egy hiányszakmát tanul egy ilyen szakképző intézményben. Nyilván nyitottak vagyunk további ötletekre, tehát, ha a bizottságnak is felvetése, hogy hogyan lehetne még a hiányszakmákat vonzóvá tenni, olyan szakmákat, amiket a gazdaság különösen igényelt, akkor mi ezekre készek vagyunk.

Hadd térjek még egy pillanatra vissza az OKJ felülvizsgálatára, ugye ezt a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara koordinálásával tesszük meg, 2016 elején egy újabb módosítást hajtottunk végre ebben a képzési jegyzékben. 116 új szakképesítés került kialakításra és 532 új szakmai követelmény, modul került kialakításra a rendszeren belül. Tehát azt gondolom, hogy itt is alkalmazkodunk a gazdaság igényeihez és lehetőség szerint igyekszünk ezt karbantartani.

Oktatóhiány. Ez kétségkívül megvan az iskolákban, tehát szeretnénk itt még további módosításokat végrehajtani. A szakelméleti oktatóhiányt tartom kritikusnak, hiszen azokért a fizetésekért, amelyek vannak az ágazatban, egy szakmát jól tudó ember nem nagyon szokott eljönni. Inkább egy idősebb korosztály az, aki ebben oktatói munkát vállal. Itt azt tudjuk megvalósítani, hogy évközben elindítunk olyan támogatási programokat, amelyek célzottan azoknál az iskoláknál fognak majd támogatást biztosítani, ahol ilyen oktatói hiány van. Tehát ennyit röviden a szakképzési rendszer átalakításáról.

Elnök úr kérdéseire vonatkozóan. Azt gondolom, hogy az egész államadósságot érintő területet akkor érdemes a kormánynak felülvizsgálni, ha a 3. nagy hitelminősítő is a döntését kimondja. Akkor látunk egy olyan környezetet, amire érdemi választ érdemes adni, tehát kapkodni nem érdemes. Nyilvánvaló, a mi számunkra továbbra is cél az, hogy elsősorban hazai forrásokból finanszírozzuk a magyar államadósság megújítását. Lehetőség szerint az államadósság mértéke csökkenjen a következő években is, egyre kisebb mértékű legyen a devizarész. A letelepedési kötvénynek egy részproblémája, tehát itt sajnos az atomerőmű biciklitárolójáról vitatkozunk többet - nyilván ez egy fontos kérdés, nem akarom bagatellizálni, csak azért az arányokat lássuk. A délelőtt folyamán már egy másik bizottsági meghallgatásban elmondtam, hogy körülbelül 3900 ilyen letelepedési, tartózkodási engedélyt adtak ki az elmúlt három éves időtartamban, és körülbelül 12 300 kötvényt vásároltak meg befektetők. Tehát nagyjából ebből az következik, hogy durván egymilliárd euró fölötti összeg folyt be ezeknek a kötvények az értékesítéséből. Én magam is ezt egy sikeres terméknek tekintem, hiszen be tudtunk vonzani úgy devizát, hogy nem kellett az államnak egyébként központilag devizakötvény-kibocsátással foglalkoznia. Két ilyen forrásunk van ma egyébként, a Prémium magyar államkötvények, amit devizában értékesítünk és változó kamattal, a másik pedig a letelepedési kötvény. A helyzet olyan mértékben változott meg szerintem az elmúlt három évben, hogy ma már érdemes az egész letelepedésikötvény-konstrukciót felülvizsgálni. Tehát ma már a piacon olcsóbban tudunk forráshoz jutni, mint ezekkel a letelepedési kötvényekkel, ezért teljesen jogos felvetésnek tartom azt, hogy vagy vezessük ki ezt a kötvényt a portfólióból, vagy pedig ha nem vezetjük ki, akkor a kondíciót jelentősen változtassuk meg.

Ami a lakásügyekre vonatkozik, elnök úr, azt tudom mondani, hogy azért az egy túlzott elvárás az államtól, hogy egyszerre több ezres vagy több tízezres

lakásproblémát oldjon meg. Szerintem ettől már azért távol vagyunk, de a szabályozórendszer módosításával erre törekszünk. Éppen a mai nap jött ki az a lakásépítési adat, ami azt mutatja, hogy 21 414 darabot regisztráltak új, kiadott építési engedélyek közül ebben az évben. Ez egy jó hír mindenképpen. Több mint két és félszeres az emelkedés a korábbi egy évvel ezelőtti állapothoz képest. Nagyon bízom benne, hogy ez csak a kezdete ennek a lakásépítési folyamatnak, és még jóval több lakás megépítésére nyílik majd mód az év további részében.

Ami a panelprogramot illeti: egyetérték önnel. Erre akár uniós, akár hazai forrásból fordítani kell. Olyan panelfelújítási programot kell működtetni, amelynek a végén azért az energiahatékonyság az egyik fontos szempont. Nyilván ezekben a panelekben - ha jól emlékszem a számra, körülbelül 800 ezer ilyen panellakás van Magyarországon - azért az egy elvárható felvetés, hogy ezeknek az energiahatékonyságát a 20-30 évvel ezelőtti helyzethez képest jelentősen javítsuk. Erre pedig érdemes különböző energiahatékonysági programokból áldozni.

Munkaerő kérdése. Nincs semmiféle kormányzati anyag munkaerőimportról. A kormány abban gondolkozik, hogy a meglévő 4,9 százalékos munkanélküliséget hogyan lehet tovább csökkenteni. Tehát, a mi legfontosabb szempontunk az, hogy a magyar munkavállaló hogyan jut munkához. Természetesen halljuk a munkaadóknak azokat a felvetéseit, amit különböző hiányszakmában mondanak. Az elmúlt évek gyakorlata az európai uniós gyakorlathoz illeszkedett, csak abban az esetben adtunk ki munkavállalási engedélyt, ha Magyarországon abban a szakmában, abban az ágazatban magyar megfelelő képzettségű munkaerő nem állt rendelkezésre. Úgyhogy ez teljesen egyezik az uniós gyakorlattal.

A családgyejesítésre vonatkozóan volt még valami felvetése, de ezt már nem... vagy nem önnek? Lehet, hogy másnak. Köszönöm szépen, ennyit akartam elmondani.

ELNÖK: Köszönöm szépen a kimerítő válaszokat. Érdeklődöm, hogy a bizottsági tagtársakban maradt-e még bármilyen kérdésfelvetés. Nyilván időkeretet nem számítunk fel, de kellő tömörséggel kérem, hogy ossza meg velünk képviselőtársam a további felvetéseit.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Úgy lesz. Kellő tömörséggel fogom megtenni. Miniszter úr, néhol cinikusnak tűnő vagy talán az is a válasza, de hát ezen nem csodálkozom. A ténszerűséget is bizonyos értelemben kerülő, bármilyen számokat próbál hozni, nem találja el a valóságot. Megpróbál lassan közeledni ahhoz, de nem találja el. Szeretném, ha segítene majd eligazodni nekünk is, mondjuk abban, hogy az a több mint 400 ezer fő, aki a gazdaságban találta meg, az a több mint 400 ezer fős növekmény hol van. Merthogy születnek új munkahelyek, de meg is szűnnek. Én azt a több mint 400-450 ezer fős növekményt keresem. Nem most itt, nem, tegye meg azt, hogy mondjuk egy héten belül, két héten belül a bizottság számára juttassa el annak a növekménynek a ténszerű megalapozottságát.

A másik része a dolgoknak a hiányszakmák tekintetében: úgy gondolom, hogy az szükségszerű, amiről beszélt, de szeretném, ha nem felejtene el, nyugodjon békében Kiss Péter, minisztersége alatt a regionális szakképzési bizottságokon keresztül ez a rendszer már működött. Akképpen, ahogy mondta, hogy havonta akár 40-50 ezer forintos összeghez is hozzá tudott jutni az, aki hiányszakmát sajátított el, és jó tanulmányi eredményeket produkált. Tehát az önök eredménye e tekintetben az, hogy ezeket nem semmisítették meg. Nem úgy kell beállítani, mintha ezt önök csinálták volna. Nem. Az eredmény, elfogadom, hogy ezt önök nem semmisítették meg.

A harmadik dolog, csak nagyon egyszerűen: az érdekegyeztetés rendszerével kapcsolatosan önöknek túl sokat nem kell beszélni. Megpróbálták szétzilálni, lenullázni, szétzúzni az egészet. Most az OÉT-től elkezdve, sok minden egyéb másig. Emlékezzen vissza például a valamikori munkaügyi központok mellett működő munkaügyi tanácsokra, akik a forrásfelhasználások legitim voltát alapozták meg. Ezek ma nincsenek, nem léteznek. Formális egyeztetéseken szavaznak, ezt nem vitatom, de azt is hozzá kell tenni, hogy még a törvény keretein belül is, az Mt. keretein belül is olyan szabályozási rendszereket hívtak életre, amely kapcsán az érdekképviselői tevékenységet végző emberek kiszolgáltatottabb helyzetbe kerülnek. Nézze meg! Ne vitatkozzon, nézze meg, aztán utána rádöbben, hogy tényleg úgy van, ahogy mondom.

És még két dolgot a végére. Apróságnak tűnik, de amikor itt a bizottságban ingatlanépítésekről van szó, akkor nem azonfajta ingatlanépítésekről beszél a bizottság elnöke meg és más se, amiről ön beszél, hanem bérlakásprogramok kérdésköréről. Arról, hogy a munkaerőpiaci mobilitást hogyan lehetne serkenteni. Erről szólna a történet, amiről ön nem beszél, hanem helyette másról, CSOK-ról, NOK-ról, minden egyéb másról szól.

Utolsó gondolatom visszanyúlik a letelepedési kötvényhez, amit ön is sikeresnek tart, jónak, mégpedig azt szeretném elmondani, hogy ez nem a biciklitároló kategóriája, amikor százmilliárd forintos haszonról beszélünk. Ez sokkal inkább más kategória.

Az összegző gondolatom a végén az pedig az, hogy sokkal jobb lenne és értelmesebb, hasznosabb is, hogyha úgy állna hozzá egy-egy ilyen miniszteri meghallgatáshoz, ami arról szólna, hogy nem a politikai hűség okán próbálná bizonygatni mindazt, ami, hanem a tennivalók tekintetében próbálná számbavenni mindazt, amit tenni kell, és adott esetben az ellenzék módosító javaslatait is figyelembe venné. Ön azt mondja, hogy készek erre. Volt egy ilyen mondata most is, csak nem fejezte be a mondatot: lesöpörni. E tekintetben országgyűlési határozattervezetet, törvénymódosítási javaslatot nyújtottunk be. Készek rá? Mire készek? Még tárgysorozatbavételre sem készek. Szóval legalább olyat mondjon már, amit tényszerűen nem lehet megcáfolni az első pillanatban. Miniszter úr, arra kérem nagy tisztelettel, de mondom, én ennél önt jobbra becsülöm, hogy ilyen miniszteri meghallgatásokra ne kerítsen sort, mert ennek így nem sok értelme van. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mivel az utolsó kérdés közben kitört a gépek lázadása (*A kávéautomata hangjára utal.*), és így látható, hogy lassan feszegetjük egy normál bizottsági ülés kereteit, de azért feszegezzük tovább. Miniszter úr számára én egyetlen további kiegészítéssel élnék: a saját vizsgálataim szerint 2014 decembere volt az a fordulópont, amikor a hazai hozamkörnyezet már ráfizetésessé tette a letelepedési kötvényüzemág ezen formában történő folytatását. Tehát úgy látom, hogy a hozamkörnyezet nem most, nem mostanában és nem egy-egy hitelminősítő véleményének köszönhetően változik olyan irányba, hogy már kivezethetővé válik ez a konstrukció, hanem mindez 2014 decembere óta így van. Adódik a kérdés, hogy egyetért-e ezzel az állítással, illetve azóta miért nem vizsgálták felül ezt a konstrukciót, másrészt pedig a felülvizsgálat esetében mit gondol: teljes kivezetésről beszélhetünk vagy a kondíció szűkítéséről a közeli napokban? Parancsoljon, át is adom a szót ezzel természetesen.

VARGA MIHÁLY nemzetgazdasági miniszter: Tisztelt Elnök Úr! Nagyon szívesen mediálok is, és összehozok egy egyeztetést a Jobbik szakértői és az Államadósság Kezelő Központ szakemberei között, és akkor el tudják dönteni, hogy ez

az időpont hol, mikor következett, be szerintem azért nem '14 decemberében, ebben szinte biztos vagyok. Azt gondolom egyébként, hogy a fegyvertárban vagy a fegyverarzenálban érdemes mindig többféle eszközt tartani. Tehát a letelepedési kötvényt nagyon sok, szinte minden európai ország alkalmazza, tartózkodási engedélyhez vagy letelepedési engedélyhez adnak olyan lehetőséget, hogy kötvényvásárláson keresztül, ellenőrzött módon, korlátozott időre valaki finanszírozhasson államadósságot ilyen kötvény megvásárlásával. Én azt gondolom, hogy ennek vannak sokkal szigorúbb, szabályozott formái, vannak megengedőbb, lazább formái, ahány ház, annyi szokás. A magyar letelepedési kötvény például nem versenyképes mondjuk a máltáival, de versenyképes más országokéval. Tehát ebből a szempontból érdemes ezt mindenképpen felülvizsgálni, ebben egyetértek önnel, osztom az álláspontját. Hogy egyébként csak tegyük a sarokba, és ha majd szükség van rá, alkalmazzuk megint, vagy szüntessük is meg, hát ez, ne haragudjon, de parlamenti döntés. A Gazdasági bizottság hagyja jóvá jelenleg is azokat a forgalmazókat, akik a letelepedési kötvényt forgalmazzák külföldön. Egy jogszabály rendezi ennek a sorsát, nem egy kormányrendelet. Tehát, ha a parlament így dönt, akkor a kormány ezt majd végrehajtja, ha a parlament más döntést hoz, akkor nyilván azt is követni fogjuk. A végrehajtó hatalomnak ez a dolga, és az, hogy időnként ilyen kitűnő, jó hangulatú bizottsági üléseken beszámoljon friss kávéillat közepette arról, hogy mit végzett el, úgyhogy én köszönöm szépen a lehetőséget erre.

ELNÖK: Köszönjük szépen a miniszter úr dicséretét a bizottsági légkör tekintetében, ezt nagyra értékeljük mindahányan. Mivel a tájékoztató elfogadásáról nem kell szavazni, ezáltal ezt a napirendi pontot lezárom. Megköszönöm miniszter úr jelenlétét, tisztelt munkatársait is ideértve természetesen, és mivel a bizottság további napirendi pontokkal folytatja munkáját, ezért pár másodperc technikai szünetet engedjenek meg, hogy a szükséges döntéseket meghozzuk a hátralévő két és fél - három perc során, hiszen vélhetően ennyi időt fog igénybe venni ez a napirend. *(Varga Mihály és munkatársai távoznak az ülésteremből.)*

Amint visszanyerem mindenkinek a figyelmét, tudjuk is folytatni a munkát. Köszönjük szépen.

Bejelentkezés részletes vitára az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot illetően

A második napirendi pont tekintetében az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot illetően döntésre kerül sor a részletes vita lefolytatásáról a határozati házsabály 32. § (2) bekezdése alapján. A bizottságunknak arról kell döntenie, hogy bejelentkezünk-e a részletes vitára. Azt javaslom, hogy a törvényjavaslat 1-131. §-ai, illetve a 161-204. §-ig tartó szakaszait, illetve az 1-6. számú mellékletig tartó szakaszai tekintetében jelentkezzen be vitára a bizottság. Kérdezem, hogy van-e bármilyen észrevétel. *(Nincs jelentkező.)* Kérem a bizottság döntését. Ki támogatja azt, hogy az említett szakaszok és mellékletek tekintetében kapcsolódjunk a részletes vitához? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 9 igen szavazattal úgy döntött, hogy a törvényjavaslat fent jelzett szakaszai tekintetében részletes vitát kíván folytatni.

Bejelentkezés részletes vitára a közbeszerzésekről szóló 2015. évi és azzal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz

A harmadik napirendi pontunkat illetően pedig a közbeszerzésekről szóló 2015. évi és azzal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat tekintetében kívánjuk ugyanezt elkövetni. Ez a T/12738. szám alatt fut. A bizottságunknak arról kell döntenie szintén, hogy bejelentkezünk a részletes vitára. Azt javaslom, hogy a törvényjavaslat egésze tekintetében tegyük meg ezt. Kérdezem, hogy van-e hozzászólás. *(Nincs jelentkező.)* Ki támogatja, hogy a javaslat egésze tekintetében jelentkezzünk be. *(Szavazás.)* Szintén 9 igen szavazattal a bizottság úgy döntött, hogy a törvényjavaslat egésze tekintetében kívánjuk a részletes vitát lefolytatni.

Egyebek

Negyedik napirendi pontunk az egyebek. Itt szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy soron következő ülésünket előreláthatóan november 15-én délelőtt tartjuk. Van-e bárkinek észrevétele? Az egyéb időponttal kapcsolatos igényeket kérem, hogy hozzám juttassák el. Én mindennap itt vagyok, és úgy vagyok öltözve, hogy rajtam nem fog múlni a bizottsági ülés megtartása, de minden igényt igyekszek tolerálni. Gúr képviselő úr!

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen. Én azt szeretném kérni a bizottságtól, hogyha lehet, 15-én, ha a többieknek is jó, ne délelőtt legyen, hanem dél, 1 óra, 2 óra. Ez az egyik, a másik, hogy szeretném, ha a bizottság hivatalosan is megkérné Varga Mihály minisztertől a mondatai alapján elhangzottak kapcsán, hogy hol van az a 450 ezer gazdaságban növekményként megjelenő új munkahely. Szívesen venném.

Az ülés berekesztése

ELNÖK: Ez engem is érdekelne. Ezt a kérést fel fogjuk tenni hivatalos formában. Szeretném megköszönni a részvételt, további eredményes munkát, jó egészséget kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 47 perc)

Z. Kárpát Dániel
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia